

Overleg : Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Haaglanden
Datum : 16 april 2025
Tijd : 07.45-09.00 uur
Locatie: : PZH (Arentsburgh), Zuid-Hollandplein 1 te Den Haag
Deelnemers : Melanie Oderwald (Midden-Delfland), Meindert Stolk (PZH),
Arne Weverling (PZH), Arjen Kapteijns (Den Haag), Robert Barker (Den Haag),
Michiel Ferwerda (vz. Westland), Ben van der Stee (Westland), Martina Huijsmans
(Delft), Marcel Belt (Leidschendam-Voorburg), Marieke van Bijnen (Pijnacker-
Nootdorp), Mark Wit (Rijswijk), Laurens van Doevert (Wassenaar), Ronald
Weerwag (Zoetermeer), Christiaan van der Kamp (secretaris) en Annette Swinkels
(verslaglegging)
Kopie : MT ODH

Conceptagenda

Agendapunten

1. **Opening en vaststellen agenda**
2. **Mededelingen**
3. **Verslag AB 9 januari 2025** bijlage – ter vaststelling
4. **Begroting inclusief taakstelling** bijlage – ter bespreking
5. **Financiering Koersplan** bijlage – ter bespreking
6. **Rondvraag**
7. **Sluiting**

Overleg : Algemeen Bestuur
Datum : 9 januari 2025
Tijd : 15.30-17.00 uur
Locatie : PZH (Duivenvoorde)
Aanwezig : Michiel Ferwerda (vz. Westland), Meindert Stolk (PZH), Robert Barker (Den Haag),
Martina Huijsmans (Delft), Mark Wit (Rijswijk), Ronald Weerwag (Zoetermeer),
Marieke van Bijnen (Pijnacker-Nootdorp), Melanie Oderwald (Midden-Delfland),
Ben van der Stee (Westland), Marcel Belt (Leidschendam-Voorburg), Christiaan
van der Kamp (secretaris) en Annette Swinkels (verslag)
Afwezig : Arne Weverling (PZH), Arjen Kapteijns (Den Haag) en Laurens van Doeveren
(Wassenaar)
Kopie : MT ODH

Notulen

Agendapunten

1. Opening en vaststellen agenda
2. Mededelingen
3. Verslag AB 28 november 2024
4. Financiering Koersplan
5. Herijking financiering ODH
6. Rondvraag
7. Sluiting

Notulen

1. Opening en vaststellen agenda

De vergadering wordt geopend. De voorzitter stelt op verzoek van de heer Seinstra voor agendapunt 5: Herijking financiering ODH naar voren te plaatsen en dit onderwerp te behandelen na agendapunt 3. Dat is akkoord.

2. Mededelingen

De secretaris meldt dat wat betreft de leges er een inventarisatie heeft plaatsgevonden. De verschillende verordeningen zijn naast elkaar gelegd en er wordt gekeken naar de meest kosteneffectieve manier van innen. Dit onderwerp komt terug in een volgend AB.

3. Verslag 28 november 2024

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Herijking financiering

De secretaris meldt dat het DB opdracht heeft gegeven om een onderzoek naar herijking van de financiering te starten. De voorzitter geeft het woord aan Arno Seinstra. Arno Seinstra neemt middels een presentatie het AB mee in waarom een herijking financiering nodig is en hoe dit vorm kan krijgen. Door in te zoomen op productie is er geen ruimte voor ontwikkeling en dan haal je niet het maximale uit de dienst. Ook sluit je dan niet aan op de landelijke gewenste ontwikkelingen van omgevingsdiensten zoals beschreven in het IBP-VTH. Doel is dat de herijking gereed is voor de begroting 2027. Zowel bestuurders als ambtenaren worden betrokken in het proces. De presentatie wordt met het verslag meegestuurd.

Het AB vindt het belangrijk om al op korte termijn de raden en colleges hierin mee te nemen. De raden moeten in positie moeten worden gebracht, dat is meer dan alleen informeren. In het onderzoek moet ook een vergelijking met andere omgevingsdiensten terugkomen en ingegaan worden op de robuustheidscriteria en andere landelijke

ontwikkelingen. Het AB verzoekt daarnaast om een kosten-batenanalyse per deelnemer op te stellen. Niet alleen wat gaat eruit maar ook wat levert het op.

Het AB wijst op de gemeenteraadverkiezingen van 2026, na september is de kans kleiner dat gemeenteraden hierover een beslissing nemen.

De heer Seinstra antwoordt dat er nog een gedetailleerde planning wordt gemaakt en een communicatieplan waarin de raden en colleges zeker niet worden vergeten.

De voorzitter bedankt de heer Seinstra en meldt dat er nog een aparte AB-sessie volgt zodra enigszins zicht is op wat de herijking gaat betekenen.

4. Financiering Koersplan

De voorzitter checkt en constateert dat eenieder zich kan vinden in de inhoud en daarmee de koers van de ODH. Wel wordt in vier scenario's onderscheid gemaakt in het gewenste ambitieniveau met de bijbehorende financiering. De secretaris spreekt zijn dank uit aan de ambtelijke werkgroep die heeft meegedacht hierover.

Het AB onderschrijft de inhoud van het Koersplan.

Mevrouw Oderwald geeft aan dat Midden-Delfland zich niet herkent in de omgevingsbeschrijving uit het Koersplan en stelt een tekstwijziging voor.

Tekstvoorstel:

“Wat Haaglanden echt onderscheidt, is de dynamiek en de diversiteit. Haaglanden herbergt het grootste aaneengesloten glastuinbouwgebied van de wereld: een streek vol kleurrijke bloemvelden en agrarische technologie. Daarnaast is het de trotse thuisbasis van het regeringscentrum van Nederland.

*In een bruisende, stedelijke omgeving met **authentieke veenweidegebieden** en een indrukwekkende kuststrook, waar kantoren en horecagelegenheden in overvloed zijn. Zo biedt onze regio een goede mix van werk, wonen en ontspanning.”*

Het AB stemt in met deze toevoeging.

Bespreking scenario's en financiering

Scenario's

Het merendeel van de deelnemers geeft aan voorkeur te hebben voor scenario C, onder voorbehoud van financiering. De omgeving wordt steeds complexer, de gemeente heeft de ODH nodig wat betreft kennis en kunde. De opgave van de omgevingsdienst wordt niet alleen groter maar ook complexer. Om in te kunnen staan voor een gezonde en veilige leefomgeving is toekomstgerichte ontwikkeling van de dienst noodzakelijk. De ODH is een gemeentelijke afdeling die in staat moet zijn adviezen te geven over de leefomgeving, dit voorkomt ook inhuur van externe bureaus. De ODH heeft een duidelijke meerwaarde als kennisorganisatie.

Financiering

De kaderbrief waarin een bezuiniging van 6,2% bij GR'en is opgenomen en die is vastgesteld door de gemeentelijke colleges staat op gespannen voet met de gedragen gewenste ontwikkeling van de ODH. Een gemeente kan geen geld uitgeven wat men niet heeft. Het is op dit moment onduidelijk waar precies ja tegen wordt gezegd bij de keuze voor een bepaald scenario. In beeld moet worden gebracht wat de consequenties zijn per gemeente bij doorvoering van de bezuiniging uit de kaderbrief. Waar kan misschien afgeschaald worden en wanneer zijn bezuinigingen niet meer acceptabel. Aan de raden moet kunnen worden uitgelegd waarom we deze ontwikkeling nodig hebben en welke bezuinigingen wel/ niet kunnen worden doorgevoerd en waarom wel of niet. Comply or explain, in de kaderbrief wordt ruimte geboden om gemotiveerd af te wijken.

De secretaris geeft aan dat eventuele bezuinigingen tot een productiedaling zal leiden en daarmee ook een verlaagde overhead. Verlaging van productie bij de vraaggestuurde taken (toetsing en vergunningverlening)

betekent dat er wachttijden ontstaan en verder lijden bezuinigingen tot minder toezicht en handhaving. De secretaris stelt voor dat het AB het DB de opdracht geeft dit nader uit te werken en alle ontwikkelingen daarbij te betrekken.

De voorzitter vat samen dat er nog nadere informatie nodig is voordat een besluit over de financiering genomen kan worden. Waar kan je eventueel op bezuinigen, wat betekent 6.2 % bezuiniging voor de uitvoer van taken? Wat zijn de opbrengsten van de leges. Zijn deze wel kostendekkend, bijv. bij evenementen? Wanneer komt de kwaliteit van de dienstverlening in het geding?

Het AB verzoekt het DB om op korte termijn een discussie voor te bereiden waarin de gewenste ambitie (scenario C) en de kaderbrief bij elkaar worden gebracht.

Het AB

- 1. Stelt het Koersplan 2024-2028 vast;**
- 2. Spreekt de voorkeur uit voor scenario C, onder voorbehoud van financiering;**
- 3. Geeft het DB opdracht de financiële consequenties van bezuiniging zoals opgenomen in de kaderbrief in relatie tot de gewenste ontwikkelingen zoals genoemd in het Koersplan nader uit te werken.**

6. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

7. Sluiting

De voorzitter sluit om 17.05 uur de vergadering.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. C. van der Kamp

M.R. Ferwerda MSc.

Oplegnotitie

Vergadering Algemeen Bestuur 16 april 2025

Agendapunt 4 **Ontwerp Meerjarenbegroting 2026 – 2029 inclusief taakstelling**

Voor u ligt de ontwerp meerjarenbegroting 2026-2029. In deze ontwerp meerjarenbegroting is een aantal voorstellen verwerkt ter invulling van de door de gemeenten gevraagde bezuinigingen. De begroting is in 2026 en 2027 in evenwicht, voor de jaren daarna wordt gezocht naar structurele invulling van de bezuinigingsopgave.

U heeft het DB op 9 januari jl. opdracht gegeven de financiële consequenties van de aangekondigde bezuinigingen zoals opgenomen in de kaderbrief van 14 december 2024 in relatie tot de gewenste ontwikkelingen zoals genoemd in het Koersplan 2024 - 2028 in beeld te brengen. Het DB heeft dit op 27 maart besproken.

In bijgevoegde notitie worden de mogelijkheden om te bezuinigen en de impact daarvan uiteengezet.

Dit betreft allereerst een aantal generieke besparingen die weliswaar ODH-breed maar met beperkte impact en direct uitvoerbaar zijn, zoals een halvering van de storting reserve eigen risicodragerschap WW/ZW/WGA. Dit deel van onze bezuinigingsvoorstellen heeft een effect op onze prijs, onze uurtarieven. Omdat ODH vrijwel volledig PxQ gefinancierd is, betekent het neerwaarts bijstellen van de kosten dat de uurtarieven dalen. Hiervan profiteren niet alleen de gemeenten maar –onvermijdelijk- ook de provincie Zuid-Holland, ondanks dat de provincie heeft aangegeven geen bezuinigingen te verlangen. Het gevolg is dat om de €1,32 miljoen aan bezuinigingen voor de gemeente te halen er in totaal voor ongeveer €1,7 miljoen moet worden bezuinigd.

ODH is vanaf de start al zeer efficiënt neergezet. Als gevolg hiervan is het uitgesloten om een taakstelling van 6,2% te bewerkstelligen op basis van alleen kostenbesparings- of efficiencymaatregelen. Het is daarom onvermijdelijk dat ook in de volumes van het werk wordt gesneden. Naast bovenstaande generieke voorstellen is in deze begroting daarom nog een bezuinigingsvoorstel opgenomen van €639.541,- door de volumes in het jaarwerkprogramma 2026 van de gemeenten neerwaarts bij te stellen. Hiermee wordt een aanvullende bezuiniging gerealiseerd van 3% door de deelnemers die zich hiertoe genoodzaakt zien. Gemeenten die het onverantwoord vinden om minder werkzaamheden van ODH af te nemen en de financiële ruimte hebben om af te wijken, kunnen er toch voor kiezen om eenzelfde werkvolume als de afgelopen jaren van ODH af te nemen of minder dan de voorgestelde 3% in volume te dalen. De gevolgen hiervan kunnen dan bij voorjaars- of najaarsnota worden verantwoord en bijgesteld. Een hoger percentage dan 3% volumevermindering acht het DB niet verantwoord. Het DB benadrukt dat er niet kan worden ingeboet op kwaliteit en robuustheid van ODH.

Na behandeling van het voorstel door het DB op 27 maart ligt er nu een pakket van bezuinigingen voor de gemeentes van 5.27%.

Op het verzoek van het DB heeft een ambtelijke werkgroep input geleverd. Het heeft hun grote voorkeur om generieke maatregelen te nemen en niet in te boeten op de kwantiteit en kwaliteit van het jaarwerkprogramma.

Procedure concept begroting:

Na de bespreking door het AB op 16 april wordt de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden en provinciale staten gestuurd voor zienswijzen. Het DB zal deze zienswijzen aan het AB aanbieden, waarna het AB de begroting 2026 vaststelt op 3 juli 2025.

Bijlagen

1. Ontwerp Meerjarenbegroting 2026 – 2029
2. Notitie Taakstelling

Voorstel

Ter bespreking

Begroting 2026

Meerjarenraming 2027 – 2029

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	Programmaplan	5
2.1	Ingebrachte taken omgevingsdienst.....	5
2.2	Themagerichte opgaves/specifieke aspecten	5
2.2.1	Koersplan 2024	5
2.2.2	Versterking VTH-stelsel	6
2.2.3	Samenwerking omgevingsdiensten in Zuid-Holland	6
2.2.4	Bodemplatform	7
2.2.5	Actualisatie milieuvergunningen	7
2.2.6	Water en Groen	7
2.2.7	Duurzaamheidsprogramma en energiebesparing	7
2.2.8	Ondermijning en bestrijding milieucriminaliteit.....	8
2.2.9	Risico gestuurd toezicht.....	8
3	Begroting	9
3.1	Bezuinigingen.....	9
3.2	Toelichting op de begroting 2026.....	10
3.2.1	Vergelijking begroting 2026 met 2025	11
3.2.2	Bijdragen deelnemers	11
3.2.3	Tariefberekening 2026.....	12
4	Paragrafen	13
4.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	13
4.2	Bedrijfsvoering	13
4.2.1	Personeel en organisatie.....	13
4.2.2	Inclusie.....	14
4.2.3	Duurzaamheid	14
4.2.4	Inkoop en aanbesteding.....	14
4.2.5	Informatisering en automatisering.....	15
4.2.6	Informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens	15
4.3	Openbaarheid	15
4.4	Onderhoud kapitaalgoederen	16
5	Besluit Algemeen Bestuur.....	18
6	Kaders taakuitvoering.....	19
6.1	Algemene kaders.....	19
6.2	Kaders primaire taakuitvoering.....	19
7	Bijlagen.....	21
7.1	Kostenverdeelstaat	21
7.1.1	Personeel	21
7.1.2	Kapitaallasten (afschrijvingen)	21
7.1.3	Materiële lasten	21
7.1.4	Baten	22
7.1.5	Mutatie reserves	22
7.2	Geprognosticeerde balans per ultimo van het jaar	23
7.3	BBV-informatie.....	24
7.3.1	Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld	24
7.3.2	Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning.....	24
7.3.3	Financiële kengetallen	24
7.4	Informatie voor verbonden partijen.....	25
7.5	Werkvolume in uren en tariefopbouw.....	26
7.6	Rapportage AVG provinciale en gemeentelijke omgevingstaken	27

1 Inleiding

We staan met elkaar voor veel opgaven en uitdagingen. Onze deelnemers willen meer woningen bouwen, de energietransitie laten slagen, bedrijfsterreinen transformeren, de natuurwaarden versterken en hindernissen om die doelen te bereiken wegnemen. Dat alles voor hun inwoners en bedrijfsleven zodat er een fijn woon- en werkklimaat wordt ontwikkeld. En als ODH staan we met veel kennis en kunde en betrokken medewerkers klaar om een belangrijke bijdrage te leveren aan het bereiken van deze doelstellingen.

We zorgen met bijna 300 professionals voor toetsen, beoordelen en waar nodig vergunnen we activiteiten, we houden toezicht en als het nodig is gaan we handhavend optreden. En natuurlijk staan we onze deelnemers met raad en daad terzijde. We zijn daarmee hoeder van de samenleving zodat we met elkaar kunnen zorgen voor een gezond en veilig woon- en leefklimaat, waarin ook oog is voor de leefbaarheid en duurzaamheid op langere termijn. En natuurlijk is het realistisch om te zeggen dat we nog niet zover zijn dat alles onder controle is. Dat is wel gebleken uit verschillende dossiers waarbij te veel schadelijke uitstoot is vastgesteld. En ook in Haaglanden zijn de opgaven niet gering: PFAS in woonwijken en de natuur, beschermde diersoorten waarmee het niet goed gaat, waterkwaliteit die nog onvoldoende op orde is en het stikstofvraagstuk dat allerlei ontwikkelingen op slot zet. Er ligt ook voor de komende jaren nog genoeg te doen.

Daarbij wordt vanuit Den Haag kritisch gekeken naar de uitvoering van al deze werkzaamheden. Na het rapport van de commissie Van Aartsen is het samenwerkingsprogramma, het IBP-VTH programma, opgang gekomen. Veel wat is bedacht moet nog worden ingevoerd en met name van Omgevingsdiensten wordt veel verlangd. Dit vraagt onder meer om:

- Meer inzet op betrouwbare data en data gedreven werken;
- De ontwikkeling van een regionaal meerjarenplan voor VTH-A-taken;
- Zo nodig herzien van de financiering van Omgevingsdienst Haaglanden;
- Een mandaat dat voldoet aan het landelijke advies.

In Zuid-Holland wordt intensief samengewerkt tussen de vijf Omgevingsdiensten om te zorgen dat we aan al deze opgaven kunnen voldoen.

Om al deze opgaven in samenhang te bezien is in samenwerking met alle deelnemers het Koersplan 2024 – 2028 tot stand gekomen. Er ligt een gezamenlijke voorkeur voor het uitvoeringsniveau van dit Koersplan maar met de constatering dat er nog geen geld voor beschikbaar is. We moeten met elkaar op zoek gaan om de middelen daarvoor te vinden.

Tegelijkertijd worden we geconfronteerd met fors minder middelen in het Gemeente- en Provinciefonds. En dus is er de vraag om over de volle breedte van alle opgaven te kijken waar het met minder geld toe kan.

Een op zichzelf zeer uitdagende puzzel maar met veel stuurmanskunst en goed overleg moet het lukken om verstandige keuzes te maken. We wensen elkaar de nodige wijsheid toe bij een verstandige besluitvorming om uiteindelijk voor onze inwoners en ons bedrijfsleven de positieve ontwikkelingen doorgang te laten vinden.

Mr. Christiaan van der Kamp
Secretaris

Michiel R. Ferwerda Msc.
Voorzitter

2 Programmaplan

Het programmaplan beschrijft ons takenpakket en daarna de themagerichte opgaves/specifieke aspecten. In het hoofdstuk Begroting gaan we in op de financiën. ODH kent een programmabegroting die bestaat uit 2 programma's: Toetsing & Vergunningverlening en Toezicht & Handhaving. In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen toegelicht welke elementen bepalend zijn voor de begroting zoals deze in de opvolgende hoofdstukken is uitgewerkt.

2.1 Ingebrachte taken omgevingsdienst

Wij verzorgen vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieutaken (VTH) in opdracht van de provincie en de negen Haaglandengemeenten. Onze visie daarbij is dat wij streven om de expert te zijn op het brede milieuveld zodat we onze deelnemers kunnen ondersteunen bij het realiseren van hun doelstellingen. Van oudsher hebben we dat onderverdeeld in drie pakketten. Het gaat om de volgende takenpakketten:

1. Basistakenpakket: de taken zoals vastgelegd in artikel 7.1 van het besluit tot wijziging van het Besluit Omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving);
2. Basistakenpakket Plus: de taken uit het basistakenpakket (pakket 1) aangevuld met overige wettelijke milieutaken van gemeenten en provincie. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan de provinciale wettelijke taken op het gebied van Grondwatergebruik (bodemonerisatiesystemen) en Grondwaterbescherming (ZHOV) of de Wet natuurbescherming of gemeentelijke taken op het aspect Wet geluidhinder. Ook het toezicht op energielabel C-verplichting voor gemeenten die deze taak overgedragen hebben aan de ODH valt hieronder.
3. Pakket Milieu en RO: het basistakenpakket Plus (pakket 2) aangevuld met de milieu-inbreng in ruimtelijke plannen en milieu gerelateerde programmataken. Voorbeelden hiervan zijn de advisering en toetsing op milieuaspecten (waaronder licht, lucht, geur, geluid en omgevingsveiligheid) in ruimtelijke plannen of voor bouwobjecten. In dit pakket vallen ook activiteiten in het kader van bijvoorbeeld de APV (evenementen of andersoortige werkzaamheden).

De pakketten zijn zodanig samengesteld dat elke deelnemer vanuit een eigen perspectief een keuze kan samenstellen. Inbreng van het Basistakenpakket is wettelijk verplicht. Alle opdrachtgevers hebben het Basistakenpakket Plus bij de ODH ondergebracht, waarbij de omvang van het Pluspakket per opdrachtgever kan verschillen. Enkele gemeenten laten ook elementen uit pakket 3 door de ODH uitvoeren.

De achterliggende jaren is er een toename te zien van het aantal taken uit pakket 2 en 3 dat bij de ODH wordt ondergebracht. Verwacht wordt dat deze trend zich doorzet. Daarbij is van belang dat wij steeds vaker zullen worden gevraagd om advies te geven over bijvoorbeeld een Omgevingsvisie of Omgevingsplan. Een vroegtijdige inbreng van milieuaspecten in de planvorming komt de kwaliteit van de leefomgeving ten goede en reduceert de kans op vermijdbare knelpunten (overlast of risico's) zodra een plan is gerealiseerd.

2.2 Themagerichte opgaves/specifieke aspecten

De kern van de begroting wordt gevormd door het ingebrachte takenpakket. De omvang en aard van deze taken leiden tot een outputraming, waarbij de te leveren producten maal hun productprijs leidt tot een geraamd kostenniveau. Deze kern van de begroting wordt aangevuld met specifieke aspecten die zich in een begrotingsjaar (kunnen) voordoen. Navolgend worden enkele van die aspecten kort toegelicht.

2.2.1 Koersplan 2024 - 2028

De Omgevingsdienst Haaglanden bestaat inmiddels 12 jaar en we hebben ons in die jaren ontwikkeld tot een professionele en betrouwbare partner voor onze deelnemers. De dienst bereidt zich nu voor op aanpassingen die nodig zijn om ook in een veranderende (leef)omgeving robuust, weerbaar maar ook wendbaar te zijn. In het Koersplan 2024-2028 zijn de uitgangspunten opgenomen hoe te komen tot een toekomstbestendige omgevingsdienst. Het is onze taak om ook gereed te zijn voor uw toekomstige opdrachten en uw wensen op het brede milieuveld. Het Koersplan is onze strategie en uitvoeringsrichting voor de komende jaren. De ontwikkelingen van ODH zijn onder te brengen in 5 thema's:

1. Informatie- en datahuishouding: een kwalitatieve informatievoorziening is cruciaal voor ODH en voor de deelnemers, nu en in de toekomst. Een soepel functionerende informatie- en datahuishouding vormt de basis om gerichte uitvoering te geven aan VTH-taken, professionele integrale advisering, besluitvorming, gegevensverwerking, archivering, analyses en rapportages. De informatievoorziening en datahuishouding zijn – in samenhang met onze expertise – fundamenteel voor de positie van ODH richting provincie en gemeenten.
2. Kennis en kunde: vakkennis alleen is niet voldoende om alle opgaven het hoofd te bieden. Expertise is nodig. Dat is de combinatie van vakkennis, kunde, vaardigheden, ervaring en de integrale toepassing daarvan, mét oog voor ieders belang. Het is essentieel om complexe problemen te analyseren en op te lossen en om betrouwbare beslissingen te nemen en te adviseren richting provincie en gemeenten.
3. Strategisch adviseur: met onze expertise denken we met de deelnemer mee als adviseur “aan de voorkant” bij het opstellen van regels, beleidsontwikkeling, plannen, projecten, opdrachten en uitdagingen. Structurele project- en adviescapaciteit is daarom nodig om blijvend en vaker kennis te delen en ondersteuning te bieden.
4. Regionale en landelijke samenwerking: de samenwerking van de vijf diensten binnen Zuid-Holland blijft zich uitbreiden op zowel inhoudelijke thema’s als op bedrijfsvoering. De landelijke ontwikkelingen van het Interbestuurlijk Programma VTH zullen ook na afronding van het programma doorwerking hebben en ingebed worden in het VTH-stelsel.
5. Randvoorwaarden eigen organisatie: bovenstaande ontwikkelingen vragen van ODH om een doorontwikkeling van optimaliseren van de werkprocessen, versterking in samenwerking en de communicatie onderling en met de opdrachtgevers. Om personeel te werven en te behouden willen we een aantrekkelijk werkgever zijn. Daarnaast is het nodig om een projectorganisatie op te zetten en eigen verduurzaming te vergroten.

2.2.2 Versterking VTH-stelsel

Landelijk worden meerdere initiatieven ontwikkeld om te komen tot een versterking van de VTH-taakuitvoering. Onderdeel daarvan is het toewerken naar omgevingsdiensten die door het uitvoeren van een breed en specialistisch takenpakket voldoende robuust zijn en binnen afgesproken kaders relatief autonoom hun werk kunnen uitvoeren. Dit draagt bij aan een betere borging van de kwaliteit van onze leefomgeving.

In het IBP is afgesproken dat alle omgevingsdiensten voldoende robuust moeten zijn. Daarvoor zijn criteria opgenomen waar een omgevingsdienst aan moet voldoen. Op hoofdlijnen zijn we voldoende robuust maar op één onderdeel voldoen we niet aan de criteria. Dat betreft een verplichte norm van 3% van de personeelsbegroting als opleidingsbudget. Deze verhoging is onderdeel van het versterken van omgevingsdiensten zodat zij tijd en ruimte hebben om als organisatie te groeien op het gebied van kennis en expertise. In 2025 onderzoeken en onderbouwen we wat nodig is om de beoogde kwaliteit te borgen. Vooralsnog hanteren we de norm van 2,3% van de loonsom. ODH is, zoals alle omgevingsdiensten in 2024 toegetreden tot de Omgevingsdienst Academie voor opleidingen en trainingen.

Met ingang van 2025 is een structureel innovatiebudget van 1% opgenomen in de begroting. Met de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten hebben we afgesproken dat we met elkaar een plan van aanpak ontwikkelen om dit geld zo effectief mogelijk te benutten. Met name op informatievoorziening en data zijn nog grote stappen te zetten die we beter samen kunnen doen.

2.2.3 Samenwerking omgevingsdiensten in Zuid-Holland

Samen met de vier andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland hebben we als doel dat de leefomgeving veilig en duurzaam is. Natuurlijk reikt onze polsstok niet verder dan de vergunningverlening en het toezicht houden op de activiteiten die plaatsvinden. En indien nodig het inzetten van onze handhavingsinstrumenten. Steeds vaker geven we ook adviezen of staan we onze deelnemers bij. Zoals bij het realiseren van hun duurzaamheidsdoelstellingen. Om ook in de toekomst een betekenisvolle rol te kunnen blijven spelen en gesteld te staan voor nieuwe uitdagingen hebben we besloten tot een intensieve en strategische samenwerking. De afgelopen twee jaar heeft dat geleid tot het opzetten van succesvolle projecten. We hebben veel van elkaar geleerd en we zijn tot inzicht gekomen dat we meer willen. Om de samenwerking succesvol en met impact te laten verlopen is er gewerkt aan een visie en een strategie. Op basis van de deze visie en de daaraan gekoppelde strategie zijn we in staat om te behoordelen waarop we willen samenwerken en hoe we dat vormgeven. Dat reikt daarmee verder dan projecten en vraagt om ruimte voor samenwerking in onze organisaties. We zijn blij met de betrokkenheid van de provincie Zuid-Holland op dit gebied. Het is goed dat zij die betrokkenheid blijft inzetten met mensen en middelen.

2.2.4 Bodemplatform

Binnen Haaglanden is een bodemoverleg ingesteld waaraan behoudens ODH zowel gemeenten als de provincie deelnemen. Dit overleg draagt bij aan het bespreekbaar maken van aandachtspunten rond de beleidsontwikkeling en uitvoering van bodemtaken. Verwacht mag worden dat in het licht van de groeiende aandacht voor de kwaliteit van onze bodem en ondergrond dit overleg komende jaren zal verbreden van bodemverontreiniging naar andere bodem aspecten (inclusief grondwater).

2.2.5 Actualisatie milieuvergunningen

Voor een goede borging van de omgevingskwaliteit en de naleving van regelgeving is het van belang dat milieuvergunningen actueel zijn als het gaat om gezondheid, natuurwaarden en duurzaamheid en dat zij zijn gebaseerd op actuele wet- en regelgeving en normstelling. Te denken valt aan het voortschrijdend inzicht in potentieel gevaarlijke stoffen als ZZS of opgaves in het klimaat of duurzaamheid. Mede vanwege de maatschappelijke onrust over bedrijven als Tata en Chemours zal de aandacht naar verwachting toenemen voor een breder scala aan mogelijke bedrijfsrisico's. Dit kan ertoe leiden dat in Nederland, maar wellicht ook op regionale schaal, nagedacht gaat worden om "scherper te vergunnen", dat wil zeggen enigszins strenger dan louter de vastgestelde normering. Om de impact vanuit bedrijvigheid op de leefomgeving niet groter te laten zijn dan nodig is, dienen milieuvergunningen periodiek te worden geactualiseerd aan de hand van best beschikbare technieken.

2.2.6 Water en Groen

Europese regelgeving werkt van tijd tot tijd door in de regionale taakuitvoering. De achterliggende jaren is dat zichtbaar geworden voor het (provinciale) groene werkveld. Economische activiteiten worden daarbij meer dan eens geconfronteerd met complexe uitdagingen op het vlak van stikstof of van soortenbescherming. Verwacht mag worden dat deze uitdagingen niet op korte termijn zullen verdwijnen. In de aankomende periode zal tevens een groeiende aandacht optreden om ons grondwater te beschermen. De vraag om de kwaliteit van onze leefomgeving te borgen in het spanningsveld van een intensivering van economische activiteiten (wonen, werken, bewegen) zal zich in toenemende mate gaan voordoen en zal ons nopen om te komen met meer integrale oplossingen. Dit zijn uitdagingen waarin ODH haar kennis, kunde en ervaring goed kan inzetten ten behoeve van het bredere belang.

2.2.7 Duurzaamheidsprogramma en energiebesparing

Duurzaamheid komt steeds hoger op politieke en bestuurlijke agenda's te staan zowel op internationaal, landelijk, provinciaal als lokaal niveau. Het Duurzaamheidsprogramma 2023-2026 bevat een verzameling van projecten, activiteiten en producten die erop gericht zijn om gemeenten en de provincie te ondersteunen bij het realiseren van hun duurzaamheidsambities. Thema's die in het Duurzaamheidsprogramma behandeld worden zijn: energie, natuur & biodiversiteit en circulaire economie.

Naast het Programma Duurzaamheid is in deze begroting een aantal wettelijke taken op het gebied van duurzaamheid standaard opgenomen in de begroting:

- a. Toezicht op de informatieplicht, onderzoeksplicht en energiebesparingsplicht. De informatie- en energiebesparingsplicht geldt voor bedrijven en instellingen die meer dan 50.000 kWh elektriciteit en of meer dan 25.000 m³ aardgas verbruiken. De onderzoeksplicht geldt voor aangewezen activiteiten waarbij meer dan 10 miljoen kWh elektriciteit en of meer dan 170.000 m³ aardgas wordt verbruikt.
- b. Controle duurzaamheid: in 2025 zullen de geplande controles duurzaamheid bestaan uit het inventariseren van energieverbruik, te treffen verplichte maatregelen (besparingspotentieel) en advisering over overige duurzaamheidsmaatregelen. Tevens vindt er monitoring van de voortgang op het gebied van duurzaamheid (energie en vervoersmanagement) bij de bezochte bedrijven plaats.
- c. Bedrijven en instellingen met een hoog energieverbruik dienen zich te melden bij het e-loket van de RvO in het kader van informatieplicht. In uiterlijk 1 december 2023 moesten alle inrichtingen die onder informatieplicht vallen wederom een melding informatieplicht indienen (2e ronde). De informatie die wordt aangeleverd is medebepalend voor het plannen en uitvoeren voor duurzaamheidstoezicht, hierbij wordt ook het niet voldoen aan informatieplicht als aanleiding voor een controle duurzaamheid gebruikt. In 2024 is een start gemaakt aan het beoordelen van onderzoeken energiebesparingsplicht voor de zeer grote energiegebruikers. Dit zijn bedrijven/instellingen waar meer dan 10 miljoen kWh elektra en/of meer dan 170.000 m³ aardgas wordt

verbruikt. In Haaglanden zijn circa 1300 bedrijven/instellingen die aan de onderzoeksplicht moeten voldoen. Het grootste deel van deze locaties betreffen glastuinbouwbedrijven. Dit wordt in dezelfde lijn doorgezet.

- d. Toezicht energielabel C kantoorgebouwen is een taak die voortvloeit uit het bouwbesluit 2012. Kantoorgebouwen met oppervlakte >100 m² moeten per 1 januari 2023 beschikken over minimaal energielabel C. ODH voert voor zes gemeenten in de regio Haaglanden toezicht uit op het gebied van energielabel C. Hierbij wordt zoveel mogelijk de uitvoering gecombineerd met andere toezichtactiviteiten op het gebied van duurzaamheid.

2.2.8 Ondernijning en bestrijding milieucriminaliteit

Een van de speerpunten van het Interbestuurlijke Programma ter versterking van de VTH-taakuitvoering (IBP) is betere informatie-uitwisseling en de aanpak van milieucriminaliteit. Voorbeelden van milieucriminaliteit zijn: mestfraude, de aantasting onze waterkwaliteit door o.a. illegale lozingen en mestdepositie, afvalbranden, verontreiniging van lucht/water/bodem en aantasting van de gezondheid door de (chemische) industrie. Het zijn overtredingen van milieuregelgeving en misdrijven die zorgen voor structurele aantasting van onze gezondheid en leefomgeving, waarbij jaarlijks miljarden euro's aan schade ontstaat. Milieucriminaliteit is een belangrijk en urgent probleem dat door samenwerking van alle partijen in de keten aangepakt moet worden. ODH is onderdeel van die keten. De inzet van ODH vindt plaats in regionaal verband in de vorm van gericht ketentoezicht. Daarnaast zijn wij officieel partner van het HEIT en nemen tevens deel aan integrale handhavingsacties die zijn gericht op het terugdringen van ondernijnde activiteiten.

2.2.9 Risico gestuurd toezicht

Middels een probleemanalyse wordt een risico gerichte inzet van de beschikbare capaciteit gerealiseerd, waarbij het de bedoeling is dat dezelfde soort bedrijven in de hele regio onderworpen worden aan hetzelfde toezichtregime. Eens in de vier jaar wordt de probleemanalyse tegen het licht gehouden. In 2024 is een nieuwe probleemanalyse en prioriteitenstelling gemaakt waarbij aangehaakt is op landelijke ontwikkelingen vanuit het IBP en de doelstellingen vanuit het Koersplan. Daarbij is ook een nieuw risicomodel voor het selecteren van planmatig toezicht bij bedrijven ontwikkeld, die conform de landelijke "best practice" is vormgegeven. De hoogte van de risicoscore van een bedrijf is afhankelijk van de volgende factoren: milieurelevantie, naleefgedrag en datum laatste controle. Op basis van de score die uit het risicomodel volgt bij welke bedrijven toezicht wordt uitgeoefend.

Overlastmeldingen, waarbij ODH het bevoegd gezag vertegenwoordigt, worden altijd in behandeling genomen. Dit betekent dat iedere overlastmelding wordt opgevolgd door een contactmoment met de overlastmelder waarbij onder meer de frequentie, de ernst, het moment en de duur van de overlast wordt geïnventariseerd en waarbij stappen worden afgesproken voor het verdere onderzoek van de situatie door de toezichthouder. Dit betekent niet dat in alle gevallen toezicht plaatsvindt.

Naast het controleren van bedrijven en toezicht naar aanleiding van klachten voert ODH ook toezicht uit op activiteiten zoals bodem- en asbestsaneringen, grondverzet, puinbrekers en Warmte Koude Opslagssystemen (WKO). Dit is vaak vraagvolgend. Toezicht vindt veelal plaats op basis van de aanwezigheid van risicovolle handelingen.

Nieuw is het Meerjarenprogramma (MJP) dat in 2025 vorm krijgt. In het MJP worden regionale thema's uitgewerkt tot concrete projecten waarmee ODH de komende jaren gaat bijdragen aan de beleidsopgaven van gemeenten en provincie. De doelstelling is om de capaciteit gericht in te kunnen zetten om in de gehele regio het meeste rendement te behalen en de grootste impact voor de leefomgeving te realiseren. Te denken valt aan projecten om de waterkwaliteit en luchtkwaliteit in de regio te verbeteren, projecten in het kader van ondernijning, projecten ter optimalisering van het data gestuurd toezicht, etc. Het Meerjarenprogramma wordt opgesteld in afstemming met de deelnemers.

3 Begroting

3.1 Bezuinigingen

In de kaderbrief 2026 van de deelnemende gemeenten wordt ODH verzocht toe te werken naar een taakstelling van 6,2% (€1,32 miljoen) op de gemeentelijke bijdrage. Dit in tegenstelling tot de provincie die in haar kaderbrief heeft vermeld geen bezuiniging te verlangen.

ODH heeft intern gezocht naar bezuinigingsopties op organisatiebrede budgetten. Deze zijn generiek van aard en hebben een organisatiebrede impact. Dit resulteert in een verlaging van de tarieven voor alle deelnemers. Het betreft de volgende vier bezuinigingsvoorstellen:

Indexering

Volgens de Kaderbrief Begroting 2026 die wij van de gemeenten hebben ontvangen, kunnen wij voor de begroting 2026 uitgaan van een indexering van 4,2% op de begroting 2025. Met ingang van de begroting 2023 gaan wij voor de indexering uit van de loonvoet sector overheid (3,8%) voor de personele budgetten en het consumentenprijsindexcijfer (2,4%) voor de materiële budgetten. Voortzetting van deze systematiek op basis van cpi en loonvoet overheid in plaats van het in de kaderbrief opgenomen percentage van 4,2% levert voor 2026 voor de gemeenten een bijdrage aan de bezuinigingen op van € 218.110.

Reserve eigen risicodragerschap WW/ZW/WGA

ODH is eigenrisicodragers in het kader van de Werkloosheidswet (WW), de Ziektewet (ZW) en de Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Ter dekking van dit financieel risico is in 2022 een bestemmingsreserve eigenrisicodragerschap WW, ZW en WGA ingesteld. De onttrekking is tot nu toe beperkt gebleven. Op 1 januari 2026 zit er € 868.000 in de reserve. Vooralsnog is uitgegaan van een jaarlijkse storting van € 220.000. Wij stellen voor deze storting met ingang van 2026 te halveren en terug te brengen naar € 110.000. Dit levert een structurele bezuiniging op van € 110.000.

Processen T&V lean maken

Het uitvoeren van een proces om de primaire werkprocessen van de afdeling Toetsing & Vergunningen lean te maken levert een extensivering van de werkinspanning op. De inschatting is dat dit €100.000,- kostenreductie kan opleveren. Dit beïnvloedt de tarieven en komt deels ten goede aan de financiële inbreng van PZH. Dit traject moet nog worden opgestart en kan invloed hebben op de kwaliteit van het werk.

Jaarrekeningresultaat 2024

Het jaarrekeningresultaat 2024 van ODH is positief en bedraagt € 0,7 mln. Dit bedrag is incidenteel en kan dus niet ingezet worden voor een structurele bezuinigingsopgave. Wel kan er tijdelijk een deel van de bezuinigingstaakstelling mee worden ingevuld. Voorgesteld wordt om van het jaarrekeningresultaat 2024 € 400.000 in te zetten ter verlichting van de lasten in 2026 en 2027. Op deze manier heeft ODH nog twee jaar de tijd om verdere structurele bezuinigingsmogelijkheden te onderzoeken en verder uit te werken.

Er zijn nog twee voorstellen gedaan om kosten te besparen. Het betreft het twee jaar lang niet benutten van de in de begroting opgenomen innovatiereserve wat een besparing van €3000.000 betekent en het stoppen met het trainee programma waarvan de jaarlijkse kosten €150.000 bedragen. Het bestuur van ODH vond beide bezuinigingen ongewenst. Zij leiden ertoe dat ODH niet voldoet aan de robuustheidscriteria opgesteld door het ministerie van I&W en de verdere ontwikkeling van de ODH wordt hierdoor ernstig verhinderd. Ook zijn deze twee besparingen in strijd met de afspraken die gemaakt zijn met de overige 4 omgevingsdiensten in Zuid-Holland in het kader van de samenwerking. Binnen de begroting van ODH zijn geen verdere realistische, generieke

besparingsmogelijkheden geïdentificeerd. Dat betekent dat een verdere bezuiniging gevonden moet worden in het terugbrengen van de door de deelnemers af te nemen volumes.

Verlagen volumes gemeenten

Naast bovenstaande generieke voorstellen is in deze begroting nog een bezuinigingsvoorstel opgenomen van voor €639.541 door de volumes in het jaarwerkprogramma 2026 van de gemeenten neerwaarts bij te stellen. Hiermee kan een aanvullende bezuiniging worden gerealiseerd van 3% door de deelnemers die zich hiertoe genooddacht zien. Gemeenten die het onverantwoord vinden om minder werkzaamheden van ODH af te nemen en de financiële ruimte hebben om af te wijken, kunnen er toch voor kiezen om eenzelfde werkvolume als de afgelopen jaren van ODH af te nemen of minder dan de voorgestelde 3% in volume te dalen. De gevolgen hiervan kunnen dan bij voorjaars- of najaarsnota worden verantwoord en bijgesteld.

Een hoger percentage dan 3% volumevermindering acht het DB niet verantwoord.

Omdat zowel de jaarwerkprogramma's van de gemeenten onderling inhoudelijk verschillen als ook de lokale omstandigheden en voorkeuren, stelt ODH voor hierover per deelnemer individuele maatwerkafspraken te maken, zodat per deelnemer kan worden besproken wat wel of niet acceptabel is. De concrete invulling van dit deel van de bezuinigingen zal deelnemer-specifiek zijn en verlopen via de besprekingen van de werkplannen 2026.

In onderstaande tabel zijn per bovengenoemd bezuinigingsvoorstel de financiële consequenties per deelnemer inzichtelijk gemaakt:

Deelnemers	Bijdrage begroting 2026	Bezuinigings-opgave 6,20%	VOORGESTELDE GENERIEKE BEZUINIGINGEN					Verlaging werkplan-volume 3%	TOTAAL BEZUINIGING	IN %	Bijdrage na bezuiniging
			indexering vaste methodiek	halvering storting reserve	opbrengst lean maken processen	jaarrekening resultaat 2024	TOTAAL GENERIEKE VOORSTELLEN				
Delft	1.809.537	112.191	15.981	6.065	5.514	11.028	38.587	54.286	92.874		1.716.664
Den Haag	8.384.496	519.839	92.483	28.103	25.548	51.096	197.230	251.535	448.765		7.935.731
Leidschendam-Voorburg	1.212.175	75.155	11.796	4.063	3.694	7.387	26.939	36.365	63.305		1.148.871
Midden-Delfland	749.883	46.493	6.925	2.513	2.285	4.570	16.293	22.496	38.790		711.093
Pijnacker-Nootdorp	1.009.821	62.609	8.837	3.385	3.077	6.154	21.453	30.295	51.747		958.074
Rijswijk	976.189	60.524	8.901	3.272	2.975	5.949	21.097	29.286	50.382		925.807
Wassenaar	674.737	41.834	6.882	2.262	2.056	4.112	15.311	20.242	35.553		639.183
Westland	5.041.439	312.569	51.064	16.898	15.362	30.723	114.046	151.243	265.289		4.776.149
Zoetermeer	1.459.750	90.505	15.243	4.893	4.448	8.896	33.479	43.793	77.272		1.382.478
subtotaal gemeenten	21.318.027	1.321.718	218.110	71.453	64.958	129.915	484.436	639.541	1.123.977	5,27%	20.194.050
PZH	11.500.355		122.155	38.547	35.042	70.085	265.829		265.829		11.234.526
Totaal	32.818.382	1.321.718	340.265	110.000	100.000	200.000	750.265	639.541	1.389.806		31.428.576

Prijseffect

De voorgestelde generieke bezuinigingsvoorstellen hebben een effect op onze prijs, onze uurtarieven. ODH wordt grotendeels gefinancierd op basis van PxQ. Dit betekent dat een verlaging ook leidt tot lagere uurtarieven. Hierdoor profiteren niet alleen de gemeenten, maar ook de provincie Zuid-Holland, die verantwoordelijk is voor ongeveer een derde van onze omzet. Dit heeft als gevolg dat bij deze voorstellen een deel van het effect landt bij PZH. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 266.000.

3.2 Toelichting op de begroting 2026

Ten opzichte van de in de najaarsnota 2024 gepresenteerde jaarschijf 2026 hebben er een aantal wijzigingen plaatsgevonden in de begroting.

De begroting is in 2026 en 2027 in evenwicht, voor de jaren daarna wordt gezocht naar structurele invulling van de bezuinigingsopgave. De lasten stijgen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 met 5,89%. De voornaamste verklaringen hiervoor zijn de structurele toevoeging van extra budget voor Soortenbescherming (€ 768.000), incidenteel budget voor Lekstromen in de gemeente Westland (€ 198.700), het bedrag voor de SPUK THE voor de jaarschijf 2026 dat in deze begroting is opgenomen (€548.800) en de bij Voorjaarsnota 2024 opgenomen stijging van

de kosten voor Informatievoorziening (€ 698.100). Deze kostenstijgingen worden deels tenietgedaan door de in de begroting verwerkte bezuinigingen waarna een stijging van de lasten resteert van de genoemde 5,89%.

Zoals gebruikelijk zijn ook de voor 2025 gehanteerde indexpercentages aangepast op basis van de meest recente gegevens uit de Macro Economische Verkenningen van september 2024:

- De loonindex 2025 is op basis van de gepubliceerde 'loonvoet sector overheid' aangepast van 5,3% naar 4,7% en de prijsindex 2025 op basis van de MEV van september 2024 van 2,6% naar 3,4%;
- Voor 2026 is een loonindex toegepast van 3,8% (loonvoet sector overheid) en een prijsindex van 2,4% (consumentenprijsindexcijfer).

De nieuwe CAO SGO is op dit moment nog niet bekend en kan daarom nog niet worden verwerkt in de begroting.

In tegenstelling tot eerdere jaren is in het meerjarenbeeld geen indexering op indexering doorgevoerd. Omdat de index jaarlijks wordt bijgesteld geeft het hanteren van de nu bekende percentages geen realistisch beeld. Ook zijn fluctuaties in het meerjarenbeeld zo duidelijker zichtbaar. Daarnaast maakt het het opstellen van de begroting onnodig complex.

Een van de robuustheidscriteria in het kader van de versterking van het IBP-VTH-stelsel is het hebben van een budget voor opleidingskosten van 3% van de loonsom. Voor deze begroting is het opleidingsbudget op 2,3% van de loonsom gehouden. Dit is conform de afspraak in het dagelijks bestuur van 28 maart 2024 om dit onderwerp in 2025 nader te bespreken en te onderzoeken of de verhoging naar 3% van de loonsom daadwerkelijk noodzakelijk is om de gewenste kwaliteit te waarborgen. Aan de overige robuustheidscriteria wordt door ODH voldaan.

Tabel 1 Begroting 2025

Bedragen * € 1.000

Totaal baten en lasten per programma	Realisatie 2024	Vastgestelde begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Meerjarenbegroting			
					2027	2028	2029	
1 Toetsing en Vergunningverlening	13.329	10.953	12.128	11.503	11.503	11.503	11.503	
2 Toezicht en Handhaving	9.380	9.244	10.672	9.935	9.254	9.254	9.254	
Totaal programma's	22.709	20.197	22.800	21.438	20.757	20.757	20.757	
3 Bedrijfsvoering (overhead)	13.723	10.116	10.911	10.979	10.906	10.906	10.906	
Totaal lasten	36.432	30.313	33.711	32.417	31.663	31.663	31.663	
4 Algemene dekkingsmiddelen	-36.432	-30.529	-33.759	-32.327	-31.573	-31.573	-31.573	
Totaal baten	-36.432	-30.529	-33.759	-32.327	-31.573	-31.573	-31.573	
Saldo van baten en lasten	-	-216	-48	90	90	90	90	
5 Mutatie reserves	692	216	218	110	110	110	110	
5				-200	-200			
Reservemutaties	692	216	218	-90	-90	110	110	
Gerealiseerd/Geraamd resultaat	692	-0	170	-0	-0	-200	-200	

3.2.1 Vergelijking begroting 2026 met 2025

De totale lastenstijging in 2026 ten opzichte van vastgestelde begroting 2025 bedraagt 5,89%. Zonder het effect van de bezuinigingen zou de lastenstijging 9,28% geweest zijn.

Tabel 2 Totale lastenstijging in 2026 t.o.v. 2025

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Vastgestelde begroting 2025	Indexering 2025	Intensivering 2026	SPUK THE	Stijging IV-kosten	Materiële taak-uitbreiding	Basis ontwerp begroting 2026	Loon-index	Materiële index	Ontwerp begroting na indexatie 2026	Stijging in €	Stijging in %
Personele lasten	26.317	-254	967		190	-	27.219	110		27.330		
Materiële lasten	3.996	143			508	-347	4.300		239	4.539		
Additionele projecten				549			549			549		
Mutatie reserves	216	-1					215		5	-90		
Totale lasten	30.529	-113	967	549	698	-347	32.283	110	244	32.327	1.798	5,89%

3.2.2 Bijdragen deelnemers

De deelnemersbijdrage stijgt met 2,95% ten opzichte van vastgestelde begroting 2025 (6,34% zonder bezuinigingen). Deze stijging is lager dan bovengenoemde lastenstijging omdat bij de lastenstijging ook de additionele projecten zijn opgenomen die niet in de primaire begroting 2025 zaten en die niet uit de

deelnemersbijdragen worden betaald. Daarnaast wordt een deel van de dekking gevonden in de renteopbrengsten. Ook deze waren nog niet opgenomen in de primaire begroting 2025 en zorgen ervoor dat de deelnemersbijdragen minder hard stijgen dan de lasten.

Tabel 3 Overzicht deelnemersbijdragen

Bedragen * € 1.000

Deelnemers	Bijdrage begroting 2025	Intrekken indexering loonsom 5,3%	Intrekken indexering mat. lasten 2,6%	Bodemtaken	Soorten- bescherming	Indexering loonsom 2025 4,7%	Indexering mat. lasten 2025 3,4%	Lekstromen Westland	Basis Ontwerp begroting 2026	Indexering loonsom 2026 3,8%	Indexering mat. lasten 2026 2,4%	Effect bezuinigingen	Bijdrage begroting 2026
Delft	1.629	-67	-7	108		56	15		1.733	47	13	-76	1.717
Den Haag	8.047	-333	-33			261	69		8.010	217	59	-350	7.936
Leidschendam-Voorburg	1.124	-47	-5	39		38	10		1.160	31	8	-51	1.149
Midden-Delfland	682	-28	-3	37		23	6		718	19	5	-31	711
Pijnacker-Nootdorp	909	-38	-4	60		31	8		967	26	7	-42	958
Rijswijk	887	-37	-4	50		30	8		935	25	7	-41	926
Wassenaar	632	-26	-3	16		21	6		645	17	5	-28	639
Westland	4.541	-188	-19	99		150	40	199	4.821	131	35	-211	4.776
Zoetermeer	1.375	-57	-6	26		45	12		1.396	38	10	-61	1.382
Provincie Zuid-Holland	10.703	-443	-44	-434	768	356	95		11.000	298	81	-144	11.235
Totaal	30.529	-1.265	-126	0	768	1.011	269	199	31.384	1.000	230	-1.035	31.429

3.2.3 Tariefberekening 2026

Tabel 4 Tariefberekening 2026

Tariefgroepen	Directe kosten	Overhead	Totaal	Afgerond
1	€ 61,04	€ 41,60	€ 102,64	€ 103,00
2	€ 68,77	€ 41,60	€ 110,36	€ 110,00
3	€ 76,99	€ 41,60	€ 118,59	€ 119,00
4	€ 85,02	€ 41,60	€ 126,62	€ 127,00
5	€ 97,17	€ 41,60	€ 138,77	€ 139,00
6	€ 110,45	€ 41,60	€ 152,04	€ 152,00

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Op 24 november 2021 heeft het Algemeen Bestuur de Integrale Nota Weerstandsvermogen en risicobeheer, reserves en voorzieningen 2021 vastgesteld, waarin de beleidsuitgangspunten voor het identificeren, beheersen en kwantificeren van de risico's zijn opgenomen. Het is de bedoeling deze uitgangspunten in 2026 te actualiseren en het resultaat ervan ter besluitvorming voor te leggen.

In de nota wordt ingegaan op de capaciteit van het weerstandsvermogen, her risicomanagement en de risico-inventarisatie. De risico's zijn samengevat in de risico-inventarisatie en worden via de risicoklasse financieel gekwantificeerd. Elk jaar worden deze risico's geactualiseerd.

Tabel 5 Risicoprofiel

Nr.	Invloed (%)	Risicogebeurtenis	Benodigde weerstands-capaciteit (afgerond)
1	27,38%	Opvolgen aanbevelingen IBP: interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (opleidingsbudget/innovatie)	€ 340.000
2	27,31%	Het ontstaan van (tijdelijk) niet door te belasten kosten	€ 340.000
3	13,76%	Hacking of gijzeling systemen ODH (of direct gerelateerde organisatie)	€ 170.000
4	13,50%	ICT informatiehuishouding niet op orde (niet over de juiste data kunnen beschikken in de processen)	€ 170.000
5	5,46%	Afbreuk imago ODH na optreden bij calamiteit of bestuurlijk gevoelige zaak	70.000
6	4,57%	Incidenten tijdens uitvoering (ongeval, asbest, ...) waarvoor verzekering onvoldoende dekking biedt	€ 57.000
7	4,53%	Doorwerking uitvoeringsaspecten omgevingswet	€ 56.000
8	2,72%	Arbeidsmarktontwikkelingen en het niet kunnen vervullen van vacatures met de juiste kennis en competenties en duurdere inhuur is niet meer rendabel beschikbaar (er moet geld bij).	€ 34.000
9	0,68%	Datalek / schending privacywetgeving en opleggen boete	€ 10.000
10	0,09%	Aansprakelijkstelling voor de gevolgen van ketenaansprakelijkheid bij inhuur van ZZP'ers (DBA)	€ 10.000
	100%		€ 1.257.000

Voor het identificeren en beheersen van de risico's wordt binnen ODH gebruik gemaakt van de softwaretool NARIS, gebaseerd op het model Integraal risicomanagement van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering vormt de basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. Door NARIS wordt op basis van de geïnventariseerde risico's een risicosimulatie uitgevoerd.

Uitgaande van het door NARIS geadviseerde zekerheidspercentage van 90% (de zekerheid dat we 90% van de berekende scenario's kunnen opvangen) wordt het gewenste weerstandsvermogen op basis van de risicosimulatie bepaald op afgerond € 1.257.000.

De algemene reserve kent per 1-1-2026 een saldo van € 1.312.200. Daarnaast is er een post onvoorzien van € 50.000. De weerstandsratio bedraagt derhalve $\frac{€ 1.362.200}{€ 1.257.000} = 1,08$ en wordt op basis van het door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement gehanteerde risicoprofiel als 'voldoende' beoordeeld. Dit is ook het afgesproken niveau dat wij nastreven.

4.2 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de milieuprogramma's en schept de randvoorwaarden voor een goed functionerende organisatie. Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken en de plannen op de belangrijkste aandachtsgebieden van bedrijfsvoering

4.2.1 Personeel en organisatie

Ook in 2026 worden de inspanningen onverminderd gericht op het werven van de beste kandidaten voor onze vacatures. Daarbij zal ODH jongeren aannemen en deze zelf opleiden. De samenwerking met de andere omgevingsdiensten van Zuid-Holland in het kader van "de Betere Wereldbaan" wordt verder uitgebreid.

Gezamenlijk zijn we beter in staat de banen bij omgevingsdiensten goed over het voetlicht te krijgen wat ook moet bijdragen aan het beleid dat is gericht op het terugbrengen van inhuur naar de gestelde norm. Het terugdringen en voorkomen van (langdurig) ziekteverzuim blijft ook in 2026 een speerpunt.

Daarnaast richten wij ons op het behoud van onze medewerkers en het aanbieden van een carrièrepad. Met dat doel ontwikkelen we een kenniscentrum en zullen we een actief intern loopbaanbeleid voeren.

4.2.2 Inclusie

De arbeidsmarktbenadering van ODH biedt ruimte voor mensen van alle leeftijden, sekse en etnische of religieuze achtergrond. ODH heeft een contract gesloten met Emma@work voor de benadering van jongeren met een handicap. Regelmatig worden er mensen aangenomen uit de leeftijdscategorie 55-65.

Het personeelsbestand van ODH weerspiegelt de diversiteit van de samenleving maar omdat registratie van etnische achtergrond niet is toegestaan kunnen daarvoor geen cijfers worden aangeleverd.

Het huidige personeelsbestand bestaat uit 52 % mannen en 48% vrouwen. Per 1 januari 2025 is de gemiddelde leeftijd 45,5 jaar en de leeftijdsopbouw als volgt:

<25	3%
25-34	21%
35-44	23%
45-54	24%
55-65	26%
>65	2%

4.2.3 Duurzaamheid

Als ODH hebben wij tot taak: het bewaken en beschermen van het milieu voor huidige en toekomstige generaties.

Als hoeders van de leefomgeving werken we dagelijks aan het verbeteren van de kwaliteit van lucht, water en bodem. Om een gezonde, duurzame leefomgeving te bevorderen heeft ODH een duurzaamheidsprogramma, adviseren wij over duurzaamheid en werken we samen met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. ODH past binnen de eigen organisatie dezelfde principes toe die we naar buiten uitdragen.

Onder interne duurzaamheid verstaan we: een bedrijfsvoering met een minimale ecologische voetafdruk die onze maatschappelijke verantwoordelijkheid representeert. Wij integreren duurzaamheid in onze processen en bedrijfsmiddelen en verbeteren die continu met focus op lange termijn impact en het maximaal terugbrengen van onze CO2 uitstoot.

ODH heeft geen eigen pand of bedrijfsterrein en is voor alle bedrijfsmiddelen afhankelijk van externe leveranciers. Onze verhuurder, leveranciers en medewerkers zijn de belangrijkste, beïnvloedbare, middelen om onze doelen te bereiken. We zetten daarom in op

- Duurzame huisvesting,
- Het voeren van een duurzaam inkoopbeleid
- Het bevorderen van een duurzaamheidscultuur bij onze medewerkers
- Het minimaliseren van de CO2 uitstoot van ons woon-werkverkeer en dienstreizen

Om deze doelen te bereiken hebben we een plan van aanpak met een bijbehorend communicatieplan gemaakt dat zich over meerdere jaren uitstrekt. In 2025 wordt gefocust op duurzame inkoop, duurzaam vervoer en verhoging van het duurzaamheidsbewustzijn van medewerkers.

Speerpunten voor 2026 zijn:

- Het realiseren van de verduurzaming van de kantooromgeving van ODH
- Monitoren van en sturen op circulariteit en energie.
- Vergroening opslag data

4.2.4 Inkoop en aanbesteding

De beleidskaders en werkwijze ten aanzien van inkoop en aanbesteding zijn vastgelegd in het door het Algemeen Bestuur op 29 november 2018 vastgestelde Inkoop- en aanbestedingsbeleid ODH. ODH streeft naar duurzaam inkopen. Daaronder wordt verstaan 'het meenemen van sociale en milieuaspecten in het inkoopproces'. In 2024 is

het contractmanagement geprofessionaliseerd. Alle contracten zijn ingevoerd in een systeem, zodat dit voor alle betrokkenen inzichtelijk is en gemonitord wordt op einddatum. Er zijn 2 contractmanagers die de contracteigenaren en operationeel inkopers ondersteunen met de contractvorming en opstellen van SLA's (Service Level Agreements) en DAP's (dossierafspraken en procedures).

De aanbestedingskalender 2024 t/m 2026 wordt aangevuld met de bevindingen vanuit de spendanalyse over de afgelopen 4 jaar. In 2026 worden in ieder geval de Arbodienstverlening en de Inkoopdienstverlening opnieuw aanbesteed.

4.2.5 Informatisering en automatisering

De kaders voor de informatisering en automatisering zijn vastgelegd in het Informatiebeleidsplan 2018 - 2021. In 2024 is er een nieuwe IV visie opgesteld, gebaseerd op de ambities uit het Koersplan 2024-2028. De vaste formatie voor zowel ICT beheer als de ontwikkeling van informatievoorziening wordt op niveau gebracht en de afhankelijkheid van externen wordt geminimaliseerd.

ODH heeft de ambitie om te sturen op informatie. Dit vraagt om een robuuste informatievoorziening. We zetten in op het hebben van betrouwbare en kwalitatieve data die ten dienste staan van een doelmatige uitvoering van de milieutaken en besturing van de organisatie. Speerpunt hierin is om dit vooral georiënteerd en "op de kaart" te doen. Deze ontwikkeling vraagt om een moderne technische omgeving die wendbaar en schaalbaar is.

In 2024 zijn de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland gestart met een samenwerking op het gebied van Informatiebeveiliging en Privacy. In 2025 zullen zij een gezamenlijk IB&P-team oprichten dat centraal wordt aangestuurd. Dit team zorgt ervoor dat Privacy de aandacht krijgt die het verdient, en toont aan dat de omgevingsdiensten Privacy serieus nemen en goed borgen binnen hun organisaties. Vooruitlopend op deze samenwerking heeft de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) in 2024 al een Functionaris Gegevensbescherming (FG), een Chief Information Security Officer (CISO) en een Privacy Officer aangesteld.

Er wordt op dat gebied ook steeds meer samengewerkt met de vier andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland met name als het gaat om het ontwikkelen van instrumenten die de efficiency van de handhaving kunnen ondersteunen.

4.2.6 Informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens

Om beter in controle te zijn en aan te tonen dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving, zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de Wet politiegegevens en de AVG, wordt het managementsysteem voor informatiebeveiliging (ISMS) steeds verder ingevuld door de CISO. In het ISMS zijn en worden de eisen vastgelegd, evenals de controles waarmee wordt getoetst of hieraan wordt voldaan. Daarnaast worden risico's benoemd en uitzonderingen gedocumenteerd. Het doel is om aantoonbaar 'in control' te zijn en dit te blijven door middel van een continue verbetercyclus (PDCA).

In 2024 zijn de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland gestart met een samenwerking op het gebied van Informatiebeveiliging en Privacy. In 2025 zullen zij een gezamenlijk IB&P-team oprichten dat centraal wordt aangestuurd. Dit team zorgt ervoor dat Privacy de aandacht krijgt die het verdient, en toont aan dat de omgevingsdiensten Privacy serieus nemen en goed borgen binnen hun organisaties. Vooruitlopend op deze samenwerking heeft de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) in 2024 al een Functionaris Gegevensbescherming (FG), een Chief Information Security Officer (CISO) en een Privacy Officer aangesteld.

ODH voert een actief informatieveiligheidsbeleid en heeft de basis van de bescherming van persoonsgegevens op orde. Er wordt campagne gevoerd om het informatieveiligheidsbewustzijn van de medewerkers te vergroten.

De rapportage AVG provinciale en gemeentelijke omgevingstaken is als bijlage 7.6 opgenomen in deze begroting.

4.3 Openbaarheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. In de wet is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Begin 2022 is ODH gestart met de implementatie, waarbij de veranderingen en de gevolgen van de Woo in beeld worden gebracht. Aandacht wordt besteed aan het goed kunnen zoeken en vinden van

documenten in een Enterprise Search Oplossing (Mylex), het anonimiseren van documenten (Indica) en de automatische publicatie van documenten (DROP). De informatie-uitwisseling tussen systemen is afgelopen jaar geoptimaliseerd. De gegevensoverdracht tussen het zaakstelsel OpenWave en het archiefsysteem Alfresco is vrijwel volledig op elkaar afgestemd. Dit zorgt voor een naadloze integratie en efficiëntere archivering en terugvindbaarheid van documenten.

Met deze inspanningen werkt ODH gestaag aan een transparanter documentbeheer en een betere naleving van de Woo. Onze focus ligt op verdere automatisering, efficiëntieverbetering en het minimaliseren van handmatige handelingen, zodat actieve openbaarmaking structureel onderdeel wordt van onze werkwijze.

4.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanung voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van ODH betreffen de inventaris (waaronder b.v. gereedschappen) en ICT. De aanschaf van kapitaalgoederen vindt gefaseerd plaats en er wordt afgeschreven per afzonderlijke component. De afschrijving start in het jaar na aanschaf. In tabel 6 is een overzicht van de materiële vaste activa opgenomen; tabel 7 geeft het verloop van de afschrijvingslasten weer.

De in tabel 6 opgenomen investeringen en afschrijvingen hebben uitsluitend betrekking op de vervanging van de in het verleden uitgevoerde investeringen in ICT, huisvesting en inventaris. Voor vervangingsinvesteringen in ICT was ultimo 2024 in totaal € 1.482.500 aan krediet beschikbaar en voor huisvesting en inventaris € 262.000.

Aanschaf van ICT-middelen vindt vanaf 2024 plaats via lease. Als gevolg daarvan heeft een verschuiving plaatsgevonden van kapitaallasten naar leasekosten.

Tabel 6 Overzicht vaste activa

Omschrijving activa	ICT	Thuiswerkplek	Huisvesting	Totaal
Restantkrediet 31-12-2024	1.482.475	-23.290	285.321	1.744.506
Boekwaarde 31-12-2024	283.454	79.621	261.962	625.037
Investerings 2025	0	0	0	0
Afschrijving 2025	188.829	23.078	51.620	263.527
Boekwaarde 31-12-2025	94.625	56.543	210.342	361.510
Investerings 2026	0	0	0	0
Afschrijving 2026	50.525	23.078	50.750	124.353
Boekwaarde 31-12-2026	44.100	33.465	159.592	237.157
Investerings 2027	0	0	0	0
Afschrijving 2027	35.762	23.078	48.208	107.048
Boekwaarde 31-12-2027	8.338	10.387	111.384	130.109
Investerings 2028	0	0	0	0
Afschrijving 2028	8.338	10.387	39.351	58.076
Boekwaarde 31-12-2028	0	0	72.033	72.033
Investerings 2029	0	0	0	0
Afschrijving 2029	0	4.659	36.837	41.496
Boekwaarde 31-12-2029	0	-4.659	35.196	30.537

Tabel 7 Overzicht verloop afschrijvingslasten

Omschrijving activa	2026	2027	2028	2029
Afschrijving ICT	50.525	35.762	8.338	0
Afschrijving Thuiswerkplek	23.078	23.078	10.387	4.659
Afschrijving Huisvesting	50.750	48.208	39.351	36.837
Totaal afschrijvingslasten	124.353	107.048	58.076	41.496

5 Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Haaglanden;

Gelezen het voorstel van de Dagelijks Bestuur van 27 maart 2025;

Gelet op artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden;

BESLUIT:

1. De begroting 2026 vast te stellen;
2. De meerjarenbegroting van de jaren 2027 – 2029 voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 3 juli 2025.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. C. van der Kamp

M.R. Ferwerda Msc.

6 Kaders taakuitvoering

6.1 Algemene kaders

In het Bedrijfsplan ODH 2012 is afgesproken dat het aandeel overhead (ondersteuning en management) maximaal 21,2% van de totale formatie mag bedragen. In het Koersplan 2018-2021 zijn met de deelnemers afspraken vastgelegd over de te leveren urenprestaties en een nacalculatiesysteem, waarbij binnen een bandbreedte 90% - 110% (cumulatief) geen verrekening zal plaatsvinden. Uitgangspunt is dat de productieve medewerkers voor gemiddeld 1.390 uur per FTE productief zijn. De flexibele schil bedraagt voor de afdeling T&V niet meer dan 10% van het aantal geraamde uren (exclusief additionele opdrachten) en voor de afdeling T&H en BV niet meer dan 5%. ODH streeft naar een verzuimpercentage van maximaal 4,5%.

6.2 Kaders primaire taakuitvoering

Op de VTH-taakuitvoering door de ODH zijn de kwaliteitseisen van de Omgevingswet van toepassing. Jaarlijks wordt een check uitgevoerd of de taakuitvoering hieraan voldoet en of zich op dat aspect aandachtspunten voordoen. Daarnaast wordt met behulp van een klanttevredenheidsonderzoeken (KTO) doorlopend de dienstverlening gemonitord.

Op de taakuitvoering is de Producten- en Diensten Catalogus Omgevingsdiensten Zuid-Holland (PDC) van toepassing zoals deze is opgesteld door de omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Naast het rapporteren van (financiële) gegevens in de reguliere P&C cyclus, is het ook belangrijk om opdrachtgevers tijdig en tussentijds te informeren de voortgang, resultaten en bijzonderheden van de primaire taakuitvoering. Hiertoe is een cyclus afgesproken die voorziet in een ambtelijke rapportage per deelnemer na 4, 8 en 12 maanden. Met betrekking tot deze ambtelijke rapportages is per programma een aantal dashboardparameters afgesproken.

Tabel 8 Dashboard monitoring programma T&V

Taak/product	PDC-code	Dashboard Parameter	
Advies/toets (milieu, bodem, geluid en meer)	A01	aantal	% buiten termijn
Advies OG (bestuur/divers)	A01	uren	
Implementatie regelgeving/beleid en Ondersteuning Bestuur/Beleid	A02	uren	
Advies MER	A04	aantal	% buiten termijn
Coördinatie uitvoeringstaken bodemsanering	D03	uren	
Zonebeheer geluid	D04	uren	
Beheer monitoringstool (luchtkwaliteit)	D08	uren	
Verstrekken informatiedossiers en ondersteunen Frontoffice	D11	aantal	
Bijhouden informatiesysteem	D11	uren	
Participeren in netwerken, overleggen, externe samenwerking	D14	uren	
Inbreng in crisisorganisatie	D16	uren	
Omgevingsvergunning Milieu inrichting	R01	aantal	% buiten termijn
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets	R02	aantal	% buiten termijn
Behandeling melding Wm	R03	aantal	% buiten termijn
Maatwerkvoorschrift	R04	aantal	% buiten termijn
Besluit afdwingen milieuonderzoek (geluid, bodem, lucht etc.)	R06	aantal	
Actualisatietoets vergunningen	R07	aantal	
Behandeling kennisgeving Wm	R08	aantal	% buiten termijn
Behandeling melding indirecte lozing	R09/R18	aantal	% buiten termijn
Vuurwerkontbrandingstoestemming	R10	aantal	% buiten termijn
Behandeling vuurmelding	R11	aantal	% buiten termijn
Ontheffing Route Gevaarlijke Stoffen	R12	aantal	% buiten termijn
Beschikking bodemsanering	R13	aantal	% buiten termijn
Melding BUS	R14	aantal	% buiten termijn
Melding Besluit bodemkwaliteit	R15	aantal	% buiten termijn
Vergunningen ontgronding	R16	aantal	% buiten termijn
Vergunning grondwateronttrekking en -opslag	R19	aantal	% buiten termijn
Ontheffing / Medling PMV	R20	aantal	% buiten termijn

Taak/product	PDC-code	Dashboard Parameter	
Ontheffing Flora en faunawet	R21	aantal	% buiten termijn
Vergunningen Nbw	R22	aantal	% buiten termijn
VVGB Nbw	R23	aantal	% buiten termijn
Bestuurlijk oordeel / Toets Nbw	R24	aantal	
Beschikkingen Wgh (ontheffing hogere waarden)	R25	aantal	% buiten termijn
Behandeling bezwaar met/zonder voorlopige voorziening	J01	aantal	gegrond/niet-gegrond/niet-ontvankelijk
Behandeling beroep met/zonder voorlopige voorziening	J02	aantal	gegrond/niet-gegrond/niet-ontvankelijk
Behandeling hoger beroep met/zonder voorlopige voorziening	J02	aantal	gegrond/niet-gegrond/niet-ontvankelijk
Behandeling Woo-verzoek	D15	aantal	

Tabel 9 Dashboard monitoring programma T&H

Taak/Product	PDC code	Dashboard parameters	
Beleidsadvies milieu	A01.2	uren	
Advies milieu-aspecten beleid bevoegd gezag	A01.3	uren	
Advies milieu-aspecten calamiteit	A01.4	uren	
Advies milieu-aspecten taakuitoefening bevoegd gezag	A01.5	uren	
Helpdesk	D09.1	uren	
Meldkamer	D10.1	uren	
Informatie-ontsluiting en datakwaliteit	D11.1	uren	
Communicatie	D12.1	aantal/uren	
Relatiebeheer	D14.1	uren	
Deelname crisisorganisatie	D16.1	uren	
Meting en monitoring milieukwaliteit	D19.1	uren	
Handhavingsbesluit	H01.1	aantal (per categorie)	
Bestuursdwang	H02.1	aantal	
Last onder dwangsom (invorderen/intrekken)	H02.2	aantal (per categorie)	
Intrekking vergunning	H02.3	aantal	
Bestuurlijke strafbeschikking milieu	H03.1	uren	
Strafrechtelijke handhaving inzet BOA	H04.1	uren	
Besluit op handhavingsverzoek	H05.1	aantal	toegekend, doorgezonden, afgewezen, ingetrokken
Behandeling bezwaar met voorlopige voorziening	J01.1	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling bezwaar zonder voorlopige voorziening	J01.2	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling beroep met voorlopige voorziening	J02.1	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling beroep zonder voorlopige voorziening	J02.2	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling hoger beroep met voorlopige voorziening	J02.3	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling hoger beroep zonder voorlopige voorziening	J02.4	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling Woo-verzoek	OR41.1	aantal	toegekend, doorgezonden, afgewezen, ingetrokken
Administratieve controle (preventief)	T01.1	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Aspectcontrole (preventief)	T01.2	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Deelcontrole (preventief)	T01.3	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Integrale controle (preventief)	T01.6	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Opleveringscontrole (preventief)	T01.6	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Administratieve controle (repressief)	T02.1	aantal (per categorie)	
Hercontrole (repressief)	T02.3	aantal (per categorie)	
Sanctiecontrole (repressief)	T02.4	aantal (per categorie)	
Inventarisatie bedrijven	T03.1	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Gebiedscontrole specifieke wetgeving	T03.3	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Controle mobiele puinbreker	T04.1	aantal	naleefgedrag
Controle vuurwerkevenement	T04.2	aantal	naleefgedrag
Beoordeling rapportage verplichting	T05.1	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Beoordeling E-PRTR-rapportage	T05.2	aantal	naleefgedrag
Klachtbehandeling milieu	T06.1	geluid, geur, licht, opslag, verontreiniging, overig	
Behandeling voorvalmelding	T07.1	aantal	
Controle bodem Ow	T09.1/T09.2	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Controle toepassing en opslaan grond- en bouwstoffen	T09.4	aantal	naleefgedrag
Controle ontgrondingen	T09.5	aantal	naleefgedrag
Controle lozen Ow	T09.6	aantal	naleefgedrag
Gebiedscontrole bodembescherming	T10.1	aantal	naleefgedrag
Controle geluidhinder	T12.1	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per categorie)
Beoordeling reguleringssituatie	T15.1	aantal (per categorie)	

7 Bijlagen

7.1 Kostenverdeelstaat

Tabel 10 Kostenverdeelstaat 2026

Bedragen * € 1.000

Omschrijving kosten/baten	Bedrijfsvoering (overhead)	Programma		Totaal
		T&V	T&H	
1. Personeel	7.038	11.107	9.184	27.330
2. Kapitaallasten	458	-	-	458
3. Materiële lasten	3.483	396	751	4.630
Totaal lasten	10.979	11.503	9.935	32.417
Toe te rekenen overhead naar programma's	-10.979	5.908	5.071	-0
Verdeling programmabegroting		17.411	15.006	32.417
4. Bijdragen deelnemers	-31.429			
5. Overige opbrengsten	-350			
6. Additionele werken	-549			
Totaal baten	-32.327	17.411	15.006	90
Saldo				
Mutatie reserves	-90	-	-	-90
Saldo na bestemming	-32.417	17.411	15.006	-0

7.1.1 Personeel

De post personeel bestaat uit de salariskosten van het eigen personeel, de inhuur van derden, inkoop ICT-diensten, opleidingskosten en algemene personeelskosten. De personeelskosten zijn gebaseerd op de vaste formatie en de flexibele schil. De opleidingskosten bedragen 2,3% van de salariskosten. De algemene personeelskosten bestaan uit o.a. de kosten voor woon-werkverkeer, kosten BHV, kosten arbodienst, kosten personeelsvereniging en kosten ondernemingsraad.

• Salariskosten, inhuur en inkoop diensten	€ 26.167.200
• Thuiswerkvergoeding	€ 115.900
• Opleidingskosten:	€ 531.900
• Algemene personeelskosten	€ 514.800
Totaal personeel	€ 27.329.800

7.1.2 Kapitaallasten (afschrijvingen)

Voor de kapitaallasten van de investeringen wordt uitgegaan van een structureel bedrag van € 457.700. Daarbij is er van uitgegaan dat de in het verleden gedane investeringen na afloop van de afschrijvingstermijn voor een gelijk bedrag worden geherinvesteerd.

7.1.3 Materiële lasten

De materiële lasten bestaan uit de volgende kosten:

• Huisvestingskosten	€ 904.200
• ICT-kosten	€ 1.686.400
• Vervoerskosten	€ 133.500
• Diverse bedrijfskosten	€ 812.300
• Materiële productiekosten	€ 494.900
• Onvoorzien	€ 49.500
• Additionele opdrachten	€ 548.800
Totaal materiële lasten	€ 4.629.600

De kosten van de ondersteunende activiteiten worden op het taakveld 'bedrijfsvoering (overhead)' geregistreerd. De overhead maakt onderdeel uit van de integrale kostprijs en wordt toegerekend op basis van de direct aan de

programma's toe te rekenen fte's op begrotingsbasis. Op begrotingsbasis worden 99,81 fte toegerekend aan het programma T&V en 85,68 fte aan het programma T&H (verhouding 54:46).

7.1.4 Baten

De baten bestaan uit de volgende onderdelen

• Deelnemersbijdragen	€ 31.428.600
• SPUK Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht	€ 548.800
• Rentebaten	€ 350.000
Totaal baten	€ 32.327.400

In tabel 3 is een overzicht opgenomen van de bijdragen per deelnemer over 2026.

7.1.5 Mutatie reserves

ODH is, naast dat zij eigen risicodragers in het kader van de werkloosheidswet (WW), met ingang van 2022 ook eigen risicodragers voor de Ziektewet (ZW) en Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Dit betekent dat de uitkering na het tweede ziektejaar voor rekening van ODH komt in plaats van het UWV. ODH is vanaf 1 januari 2022 geen werkgeverspremie Werkhervattingkas (Whk) meer verschuldigd. Het structurele voordeel wordt in een bestemmingsreserve WW, ZW en WGA gestort. Het bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd met het percentage loonsomstijging. Voor 2025 gaat het om een bedrag van € 220.300, met ingang van 2026 wordt deze storting in het kader van de bezuinigingstaakstelling gehalveerd.

Onttrekking aan de bestemmingsreserve vindt plaats op het moment dat een WW-uitkering, ZW-uitkering of WGA-uitkering is verschuldigd. Het te onttrekken bedrag wordt gestort in een voorziening waaruit de verschuldigde uitkeringen worden gedekt. Jaarlijks wordt (bij het opstellen van de begroting en/of jaarrekening) op basis van de instroom de hoogte van de bestemmingsreserve beoordeeld en zo nodig bijgesteld.

Tabel 11 Overzicht reserves en voorzieningen 2026-2029

Reserves en voorzieningen	Algemene reserve	Bestemmings-reserve WW, ZW en WGA	Voorziening werkloosheids-uitkeringen	Voorziening Bovenwettelijk verlof	Totaal
Stand 1-1-2026	1.712.200	867.903	130.072	1.362.500	4.072.675
Storting 2026	0	110.300	0	0	110.300
Onttrekking 2026	200.000	0	71.000	0	271.000
Stand 1-1-2027	1.512.200	978.203	59.072	1.362.500	3.911.975
Storting 2027	0	110.300	0	0	110.300
Onttrekking 2027	200.000	0	61.746	0	261.746
Stand 1-1-2028	1.312.200	1.088.503	-2.674	1.362.500	3.760.529
Storting 2028	0	110.300	0	0	110.300
Onttrekking 2028	0	0	0	0	0
Stand 1-1-2029	1.312.200	1.198.803	-2.674	1.362.500	3.870.829
Storting 2029	0	110.300	0	0	110.300
Onttrekking 2029	0	0	0	0	0
Stand 1-1-2030	1.312.200	1.309.103	-2.674	1.362.500	3.981.129

7.2 Geprognosticeerde balans per ultimo van het jaar

Tabel 12 Geprognosticeerde balans

Omschrijving	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Vaste activa	237.157	130.109	72.033	30.537
Totaal materiële activa	237.157	130.109	72.033	30.537
Materiële vaste activa	237.157	130.109	72.033	30.537
TOTAAL VASTE ACTIVA	237.157	130.109	72.033	30.537
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	10.002.000	10.002.000	10.002.000	10.002.000
Vorderingen openbare lichamen	3.200.000	3.200.000	3.200.000	3.200.000
Overige vorderingen	400.000	400.000	400.000	400.000
Rekening courant schatkistbankieren	6.400.000	6.400.000	6.400.000	6.400.000
Rekening courant Simplified Card	2.000	2.000	2.000	2.000
Liquide middelen	500.000	500.000	500.000	500.000
Banksaldi	500.000	500.000	500.000	500.000
Overlopende activa	1.372.818	1.328.420	1.296.796	1.448.592
Vooruitbetaalde bedragen	400.000	400.000	400.000	400.000
Overige overlopende activa	972.818	928.420	896.796	1.048.592
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	11.874.818	11.830.420	11.798.796	11.950.592
TOTAAL ACTIVA	12.111.975	11.960.529	11.870.829	11.981.129
Eigen vermogen	2.490.403	2.400.703	2.311.003	2.421.303
Algemene reserve	1.512.200	1.312.200	1.112.200	1.112.200
- opgebouwd weerstandsvermogen	1.512.200	1.312.200	1.312.200	1.312.200
- saldo boekjaar	0	0	-200.000	-200.000
Bestemmingsreserve	978.203	1.088.503	1.198.803	1.309.103
Bestemmingsreserve WW, ZW en WGA	978.203	1.088.503	1.198.803	1.309.103
Voorzieningen	1.421.572	1.359.826	1.359.826	1.359.826
Voorz. werkloosheidsuitkeringen	59.072	-2.674	-2.674	-2.674
Voorz. bovenwettelijk verlof	1.362.500	1.362.500	1.362.500	1.362.500
TOTAAL VASTE PASSIVA	3.911.975	3.760.529	3.670.829	3.781.129
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.300.000	4.300.000	4.300.000	4.300.000
Crediteuren	300.000	300.000	300.000	300.000
Af te dragen BTW	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000
Af te dragen loonheffing en soc. premies	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000
Overlopende passiva	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000
Vooruit gefactureerde deelnemersbijdragen	0	0	0	0
Vooruit gefactureerde dwangsommen	650.000	650.000	650.000	650.000
Nog te verrekenen saldo nacalculatie	550.000	550.000	550.000	550.000
Overige overlopende passiva	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	8.200.000	8.200.000	8.200.000	8.200.000
TOTAAL PASSIVA	12.111.975	11.960.529	11.870.829	11.981.129

7.3 BBV-informatie

7.3.1 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Tabel 13 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Bedragen * € 1.000

Overzicht van baten en lasten per taakveld	2026			2027			2028			2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	10.979	-	10.979	10.906	-	10.906	10.906	-	10.906	10.906	-	10.906
0.8 Overige baten en lasten	-	-32.327	-32.327	-	-31.573	-31.573	-	-31.573	-31.573	-	-31.573	-31.573
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	-90	-	-90	-90	-	-90	110	-	110	110	-	110
Bestuur en ondersteuning	10.889	-32.327	-21.438	10.816	-31.573	-20.757	11.016	-31.573	-20.557	11.016	-31.573	-20.557
7.4 Milieubeheer	21.438	-	21.438	20.757	-	20.757	20.757	-	20.757	20.757	-	20.757
Volksgezondheid en milieu	21.438	0	21.438	20.757	0	20.757	20.757	0	20.757	20.757	0	20.757
Totaal	32.327	-32.327	0	31.573	-31.573	0	31.773	-31.573	200	31.773	-31.573	200

7.3.2 Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning

Tabel 14 Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2025			Begroting 2026		
			Fte/kosten	Inwoners/kosten	Kosten per eenheid	Fte/kosten	Inwoners/kosten	Kosten per eenheid
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Formatie	Fte per 1.000 inwoners (formatie)	CBS	227,38	1.150.797	0,20	246,04	1.162.453	0,21
Bezetting (per 1-1)	Fte per 1.000 inwoners (bezetting)	CBS	229,46	1.150.797	0,20	240,35	1.162.453	0,21
Apparaatskosten	Overheadkosten per inwoner	Eigen bron	30.261.800	1.150.797	26,30	31.818.776	1.162.453	27,37
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen bron	1.649.800	24.729.900	6,67	825.100	26.283.060	3,14
Overhead	% van totale lasten	Eigen bron	10.116.000	30.312.600	33,37	10.978.716	32.417.076	33,87

7.3.3 Financiële kengetallen

Tabel 15 Netto schuldquote

Netto schuldquote	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A. Totaal van de vaste schulden	0	0	0	0	0	0
B. Totaal van de netto vlottende schulden	4.251	4.300	4.300	4.300	4.300	4.300
C. Totaal van de overlopende passiva	3.888	3.505	3.900	3.900	3.900	3.900
D. Totaal financiële activa met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0	0
E. Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.351	10.002	10.002	10.002	10.002	10.002
F. Totaal van alle liquide middelen	547	50	500	500	500	500
G. Totaal van de overlopende activa	884	1.302	1.373	1.328	1.297	1.449
H. Totaal saldo van de baten, exclusief mutaties reserves	-36.432	-33.759	-32.327	-31.573	-31.573	-31.573
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H	10,0%	10,5%	11,4%	11,5%	11,4%	11,9%

Tabel 16 Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A. Eigen vermogen	2.654	2.178	2.490	2.401	2.311	2.421
B. Totaal alle passiva	12.411	11.627	12.112	11.961	11.871	11.981
iliteitsratio (A/B)	21,4%	18,7%	20,6%	20,1%	19,5%	20,2%

Tabel 17 Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Totaal lasten programma's	36.432	33.711	32.417	31.663	31.663	31.663
Totaal incidentele lasten programma's	7.215	1.390	754	0	0	0
A. Structurele lasten	29.217	32.321	31.663	31.663	31.663	31.663
Totaal baten programma's	36.432	33.759	32.327	31.573	31.573	31.573
Totaal incidentele baten programma's	7.076	1.390	754	0	0	0
B. Structurele baten	29.356	32.369	31.573	31.573	31.573	31.573
C. Totaal structurele toevoegingen aan reserves	205	218	110	110	110	110
D. Totaal structurele ontrekkingen aan reserves	-	0	-200	-200	0	0
E. Het totaal van de baten exclusief mutaties reserves	-36.432	-33.759	-32.327	-31.573	-31.573	-31.573
irele exploitatieruimte (B-A)+(D-C)/E	0,2%	0,5%	1,2%	1,3%	0,6%	0,6%

7.4 Informatie voor verbonden partijen

Tabel 18 Vertegenwoordiging bestuur

Artikel 15, lid 2 a	Algemeen Bestuur			Dagelijks Bestuur
	Aantal leden	Stemverdeling	Stemverhouding	
	A	B	A x B	
Delft	1	16	16	1
Den Haag	2	27	54	1
Leidschendam-Voorburg	1	4	4	1
Midden-Delfland	1	4	4	0
Pijnacker-Nootdorp	1	8	8	0
Rijswijk	1	8	8	0
Wassenaar	1	4	4	0
Westland	2	14	28	1
Zoetermeer	1	16	16	0
Provincie Zuid-Holland	2	29	58	1
Totaal	13	130	200	5

Tabel 19 Bekostiging

Artikel 15, lid 2 b	Bekostiging	
	Begin	Eind
Delft	1.716.700	1.716.700
Den Haag	7.935.700	7.935.700
Leidschendam-Voorburg	1.148.900	1.148.900
Midden-Delfland	711.100	711.100
Pijnacker-Nootdorp	958.100	958.100
Rijswijk	925.800	925.800
Wassenaar	639.200	639.200
Westland	4.776.100	4.776.100
Zoetermeer	1.382.500	1.382.500
Provincie Zuid-Holland	11.234.500	11.234.500
Totaal	31.428.600	31.428.600

Tabel 20 Omvang vermogen, financieel resultaat en risico's

Artikel 15, lid 2 c t/m e	Omvang	
	Begin	Eind
Eigen vermogen	2.490.403	2.490.403
Algemene reserve	1.512.200	1.512.200
Vreemd vermogen	0	0
Verwachte omvang financiële resultaat	0	0
Risico's	1.257.000	1.257.000

7.5 Werkvolume in uren en tariefopbouw

Tabel 21 Beschikbare werkvolume 2026 in uren

Deelnemers	Aantal uren 2026		Aantal fte 2026		Uren 2026	T&V	T&H	Bijdrage begroting 2026
	T&V	T&H	T&V	T&H				
Delft	4.755	9.816	3,42	7,06	14.571	560.216	1.156.484	1.716.700
Den Haag	31.885	36.872	22,94	26,53	68.757	3.680.059	4.255.641	7.935.700
Leidschendam-Voorburg	3.656	6.080	2,63	4,37	9.736	431.428	717.472	1.148.900
Midden-Delfland	2.572	3.525	1,85	2,54	6.097	299.975	411.125	711.100
Pijnacker-Nootdorp	3.106	5.029	2,23	3,62	8.135	365.809	592.291	958.100
Rijswijk	4.747	3.158	3,42	2,27	7.905	555.948	369.852	925.800
Wassenaar	2.792	2.629	2,01	1,89	5.421	329.210	309.990	639.200
Westland	15.757	24.872	11,34	17,89	40.629	1.852.298	2.923.802	4.776.100
Zoetermeer	4.796	6.945	3,45	5,00	11.741	564.728	817.772	1.382.500
Provincie Zuid-Holland	64.666	20.163	46,52	14,51	84.829	8.564.172	2.670.328	11.234.500
Totaal	138.732	119.089	99,81	85,68	257.821	17.203.843	14.224.757	31.428.600

Tabel 22 Tariefopbouw 2026

Tariefopbouw 2025	Productie	Overhead	Begroting 2025	Per uur	%
Personeel	20.291.660	7.038.100	27.329.760	104,40	84,54
Kapitaallasten	0	457.700	457.700	1,75	1,42
Materiële lasten	1.146.700	3.482.916	4.629.616	17,69	14,32
Totaal lasten	21.438.360	10.978.716	32.417.076	123,83	100,28
Mutaties reserves	0	-89.700	-89.700	-0,34	-0,28
Totaal	21.438.360	10.889.016	32.327.376	123,49	100,00
Directe kosten			21.438.360	81,89	66,32
Overhead			10.889.016	41,60	33,68
Gemiddeld tarief			32.327.376	123,49	100,00

7.6 Rapportage AVG provinciale en gemeentelijke omgevingstaken

Algemeen

In 2024 zijn de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland gestart met een samenwerking op het gebied van Informatiebeveiliging en Privacy. In 2025 zullen zij een gezamenlijk IB&P-team oprichten dat centraal wordt aangestuurd. Dit team zorgt ervoor dat Privacy de aandacht krijgt die het verdient, en toont aan dat de omgevingsdiensten Privacy serieus nemen en goed borgen binnen hun organisaties. Vooruitlopend op deze samenwerking heeft de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) in 2024 al een Functionaris Gegevensbescherming (FG), een Chief Information Security Officer (CISO) en een Privacy Officer aangesteld.

Nadere gegevens

Deze hebben betrekking op de gegevens voortvloeiend uit de taken die de omgevingsdiensten in opdracht van de provincie en de gemeenten uitvoeren.

1 *Verzoeken van betrokkenen*

Soort en aantal: er zijn geen verzoeken ontvangen.

Evt. toelichting: n.v.t.

2 *DPIA's*

Aantal en welke: Geen, er zijn in 2024 geen DPIA's uitgevoerd.

Evt. toelichting: n.v.t.

3 *Delen gegevens derden*

Aantal keer voorgekomen en soort gevraagde gegevens: dit is in 2024 niet voorgekomen.

Evt. toelichting: n.v.t.

4 *Datalekken*

In totaal zijn in 2024 vier datalekken bij de CISO gemeld. Deze datalekken zijn niet gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens en de betrokkenen zijn niet geïnformeerd, omdat de lekken geen risico's voor de betrokkenen met zich meebrachten. In twee gevallen ging het om een verkeerd geadresseerde brief met daarin een naam, waarbij de ontvanger direct is gewaarschuwd en is verzocht de brief te vernietigen. In het derde geval ging het om een persoon die ten onrechte was toegevoegd aan een Teams-groep. Daarin stond nog geen informatie en de betrokkene is direct weer uit de groep verwijderd. In het vierde geval ging het om een bedrijfstelefoon die is verloren en na melding daarvan op afstand is gewist.

5 *Register van verwerkingsactiviteiten*

De ODH beschikt over een verwerkingsregister, applicatieregisters geregistreerd in de tool TopDesk. Via deze tool vind de verwerking van persoonsgegevens plaats.

De FG van de provincie of de gemeenten heeft geen toegang tot dit verwerkingsregister. Het register is enkel voor en door ODH geautoriseerde medewerkers toegankelijk en is conform de verleende mandaten van gemeenten en provincie.

6 *Bewustwording*

Iedereen die geautoriseerd is en die toegang nodig heeft tot systemen van de ODH, is verplicht om deel te nemen aan de doorlopende bewustwordingscampagne Informatiebeveiliging en Privacy. Dit programma omvat o.a.:

- Introductie IB&P door CISO tijdens de ambtseed sessie.
- Standaard online training over AVG
- Periodiek verplicht te volgen e-learnings
- Berichtgeving op intranet en posters
- Sprekers
- Periodiek uitvoeren van phishing campagnes.

Aanvullend word bij de introductie nieuwe medewerkers aandacht besteed aan het zorgvuldig omgaan met data en informatie.

Begrippen- en afkortingenlijst

BBV	Besluit begroting en verantwoording
BV	Bedrijfsvoering
Cao SGO	Collectieve arbeidsovereenkomst Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
CISO	Chief Information Security Officer
Fte	Fulltime-equivalent
IBP	Interbestuurlijk Programma
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
MEV	Macro Economische Verkenning
NARIS	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
OD	Omgevingsdienst
ODH	Omgevingsdienst Haaglanden
P&C	Planning & Control
PDC	Producten- en Diensten Catalogus
RvO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
T&H	Toezicht & Handhaving
T&V	Toetsing & Vergunningverlening
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
Whk	Werkhervattingskas
WW	Werkloosheidswet
Woo	Wet open overheid
ZW	Ziektewet

Aan : Algemeen Bestuur ODH
Van : Christiaan van der Kamp
Datum : 2-4-2025
Onderwerp : Taakstelling gemeenten begroting 2026

Inleiding

Op 8 januari 2025 ontving ODH de kaderbrief 2026 d.d. 14 december 2024. Hierin wordt ODH verzocht toe te werken naar een taakstelling van 6,2% (€1,32 miljoen) op de gemeentelijke bijdrage. De provincie heeft in haar kaderbrief vermeld geen bezuiniging te verlangen.

Het AB heeft het DB op 9 januari jl. opdracht gegeven de financiële consequenties van de aangekondigde bezuinigingen op de gemeentelijke inbreng zoals opgenomen in de kaderbrief van 14 december 2024 in relatie tot de gewenste ontwikkelingen zoals genoemd in het Koersplan 2024 - 2028 in beeld te brengen.

Opdracht aan secretaris

Tijdens de vergadering van 13 februari 2025 heeft het DB de opdracht aan de secretaris als volgt geformuleerd:

Taakstelling

- a) Bezuinigingsmogelijkheden en/of inhoudelijke keuzes te laten uitwerken die bijdragen aan het beheersbaar houden van de financiële positie van de gemeenten. Hierbij zal er steeds oog zijn voor de consequenties van de maatregelen voor de veiligheid, de milieueffecten en de organisatie van ODH zoals bijvoorbeeld het niet meer voldoen aan de kwaliteitscriteria of eisen voortvloeiende uit het IBP. Keuzes worden ook gezien en gewogen op hun impact op de collectiviteit en saamhorigheid binnen de Gemeenschappelijke Regeling en de noodzakelijke uniforme begrotingskaders voor ODH.
- b) Bij het opstellen van de mogelijkheden gebruik te maken van de kennis van een werkgroep van ambtenaren van de deelnemers. De volgende deelnemers hebben ambtelijk aangegeven graag mee te denken: Zoetermeer, Den Haag, Delft, Westland en de provincie Zuid-Holland.

Financiering Koersplan

In overleg te treden met de deelnemers om de mogelijkheden tot financiering van scenario C van het Koersplan in kaart te brengen en op basis daarvan te bepalen hoe uitvoering aan het Koersplan gegeven zal worden.

De situatie van ODH in relatie tot de taakstelling

ODH heeft bij de oprichting in 2013 een taakstelling van 10% gekregen t.o.v. de gezamenlijke inzet van de deelnemers in 2012. Deze taakstelling is door het hanteren van de nullijn op de indexatie van de loonsom t/m 2015 en het verhogen van de productiviteitsnorm (2018-2019) opgelopen tot 17,5%. Daarmee is de ODH vanaf de start al zeer efficiënt neergezet. Als gevolg hiervan is het uitgesloten om een taakstelling van 6,2% te bewerkstelligen op basis van alleen kostenbesparings- of efficiencymaatregelen. Het is onvermijdelijk dat ook in de volumes van het werk wordt gesneden. Per deelnemer wordt daarom gezien waar het jaarwerkprogramma kan worden afgeschaald of getemporiseerd. Dit betreft maatwerk en deelnemers moeten hierin in samenspraak met ODH keuzes maken.

Prijseffect

Een deel van de onderstaande bezuinigingsvoorstellen heeft een effect op onze prijs, onze uurtarieven. ODH wordt grotendeels gefinancierd op basis van PxQ. Dit betekent dat een verlaging ook leidt tot lagere uurtarieven. Hierdoor profiteren niet alleen de gemeenten, maar ook de provincie Zuid-Holland, die verantwoordelijk is voor ongeveer een derde van onze omzet.

Mogelijke inbreng voor de taakstelling

ODH heeft intern gezocht naar bezuinigingsopties op organisatiebrede budgetten. Hierbij wordt gedacht aan de onderstaande kostenposten. Onder de tabel wordt een en ander toegelicht.

Tabel 1: overzicht van door het DB geaccordeerde bezuinigingsvoorstellen

	Wat Toelichting onder de tabel	Bezuiniging	gemeenten	Deel PZH	Haalbaarheid	Tempo	Actie nodig door	Risico / Gevolg
1.	Verskil tussen indexering kaderbrief en door ODH gehanteerde indexering	€ 340.225,-	€ 218.110,-	€ 122.115,-	Realistisch en structureel	per 1/1/2026 direct toepasbaar	nvt	nvt
2.	Terugbrengen inbreng reserve Eigen Risicodragerschap WW/ZW/WGA	€ 110.000,-	€ 71.453,-	€ 38.547,-	Realistisch en structureel tot een nog te bepalen bodemgrens	Per 1/1/2026 direct toepasbaar	nvt	nader te bepalen impact op de risicoparagraaf en weerstands-vermogen
3.	Werkprocessen T&V lean maken. De kengetallen worden voor-calculatorisch lager ingeschat	€ 100.000,-	€ 64.958,-	€ 35.042,-	Redelijk en structureel	herijking van werkprocessen zijn nodig	ODH werkprocessen aanpassen en monitoren van de effecten	Risico op lagere kwaliteit en / of juridische procedures
4.	Resultaat jaarrekening 2024 tbv huisvesting	€ 200.000,-	€ 129.915,-	€ 70.085,-	realistisch doch incidenteel voor 2 jaar	direct toepasbaar	nvt	Minder budget voor adequate huisvesting
5.	Verlagen volumes werkprogramma's gemeenten met 3%			Nvt	Per gemeente keuzes te bespreken op haalbaarheid			Per gemeente te bezien aan de hand van te maken keuzes
Totaal		€ 750.265,-	€ 484.436,-	€ 265.829,-				

Tabel 2 Budgetten waarop bezuinigen volgens het DB onverantwoord of niet tijdig haalbaar is

	Wat Toelichting onder de tabel	Bezuiniging	gemeenten	Deel PZH	Haalbaarheid	Tempo	Actie nodig door	Risico / Gevolg
a.	Uitstel innovatiebudget	€ 300.000,-	€ 196.172,-	€ 105.828,-	Onverantwoord	direct toepasbaar	nvt	aantasting verplichting om per 1-4-2026 robuustheid te zijn en schadelijk voor doorontwikkeling ODH
b.	schrappen deel-name aan het traineeprogramma van de 5 Zuid-Hollandse OD's	€ 150.000,-	€ 96.064	€ 53.936,-	Onverantwoord	direct toepasbaar	nvt	Onvoldoende opgeleide specialisten die op de arbeidsmarkt (niet aanwezig zijn)
c.	Verhogen inkomsten uit leges	Nntb en levert waarschijnlijk beperkt middelen op			Levert beperkt middelen op	Niet tijdig haalbaar	Deelnemers + ODH	ontwikkelen eenduidig proces / legesverordeningen niet tijdig haalbaar
d.	Extra inkomsten door extra opdrachten bij ODH onder te brengen i.p.v. bij adviesbureaus	Nntb en onvoorspelbaar door afhankelijkheid van inbreng deelnemers				Niet tijdig haalbaar	ODH + Deelnemers	ODH + deelnemers moeten eerst uitvoering geven aan het opzetten van adviserings-structuur

Toelichting bij Tabel 1

De besparingen in de bovenstaande tabel zijn generiek van aard en hebben een organisatiebrede impact. Dit resulteert in een verlaging van de tarieven. Binnen de begroting van ODH zijn geen verdere realistische, generieke besparingsmogelijkheden geïdentificeerd.

Ad 1 Indexering

Volgens de Kaderbrief Begroting 2026 die wij van de gemeenten hebben ontvangen, kunnen wij voor de begroting 2026 uitgaan van een indexering van 4,2% op de begroting 2025. Met ingang van de begroting 2023 gaan wij voor de indexering uit van de loonvoet sector overheid (3,8%) voor de personele budgetten en het consumentenprijsindexcijfer (2,4%) voor de materiële budgetten. Voortzetting van deze systematiek op basis van cpi en loonvoet overheid in plaats van het in de kaderbrief opgenomen percentage van 4,2% levert voor 2026 voor de gemeenten een bijdrage aan de bezuinigingen op van € 218.110,- loonvoet sector overheid, consumentenprijsindex (cpi).

Ad 2 Reserve eigen risicodragerschap WW/ZW/WGA

ODH is eigenrisicodragers in het kader van de Werkloosheidswet (WW), de Ziektewet (ZW) en de Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Ter dekking van dit financieel risico is in 2022 een bestemmingsreserve eigen-risicodragerschap WW, ZW en WGA ingesteld. De onttrekking is tot nu toe beperkt gebleven. Op 1 januari 2026 zit er € 868.000 in de reserve. In de meerjarenbegroting 2026-2029 staat een jaarlijkse storting geraamd van € 220.000. Wij stellen voor deze storting met ingang van 2026 te halveren en terug te brengen naar € 110.000. Dit levert een structurele bezuiniging op van € 110.000.

Ad 4 Processen T&V lean maken

Het uitvoeren van een proces om de primaire werkprocessen van de afdeling Toetsing & Vergunningen lean te maken levert een extensivering van de werkinspanning op. De inschatting is dat dit €100.000,- kostenreductie kan opleveren. Dit beïnvloedt de tarieven en komt deels ten goede aan de financiële inbreng van PZH. Dit traject moet nog worden opgestart en kan invloed hebben op de kwaliteit van het werk.

Ad 4 Jaarrekeningresultaat 2024

Het jaarrekeningresultaat 2024 van ODH is positief en bedraagt € 0,7 mln. Op het totaal aan lasten in de begroting 2024 (na wijziging) ad € 34,4 mln. is dit 2%.

Het positieve resultaat is voor een substantieel deel toe te schrijven aan de in de incidentele bijdragen/opdrachten van de deelnemers begrepen dekking voor de overhead. Dit bedrag kan dus niet ingezet worden voor een structurele bezuinigingsopgave. Wel kan er tijdelijk een deel van de bezuinigingsopgave mee worden ingevuld.

Van het jaarrekeningresultaat 2024 wordt in totaal € 400.000 ingezet ter verlichting van de lasten in 2026 en 2027. In de komende twee jaar kan dan worden benut om verdere structurele bezuinigingsmogelijkheden te onderzoeken en uit te werken

Ad 5. Verlagen volumes gemeenten

Naast bovenstaande generieke voorstellen is in deze begroting nog een bezuinigingsvoorstel opgenomen van voor € 639.541,- door de volumes in het jaarwerkprogramma 2026 van de gemeenten neerwaarts bij te stellen. Hiermee kan een aanvullende bezuiniging worden gerealiseerd van 3% door de deelnemers die zich hiertoe genooddacht zien. Gemeenten die het onverantwoord vinden om minder werkzaamheden van ODH af te nemen en de financiële ruimte hebben om af te wijken, kunnen er toch voor kiezen om eenzelfde werkvolume als de afgelopen jaren van ODH af te nemen of minder dan de voorgestelde 3% in volume te dalen. De gevolgen hiervan kunnen dan bij voorjaars- of najaarsnota worden verantwoord en bijgesteld.

Een hoger percentage dan 3% volumevermindering acht het DB niet verantwoord.

Omdat zowel de jaarwerkprogramma's van de gemeenten onderling inhoudelijk verschillen als ook de lokale omstandigheden en voorkeuren, stelt ODH voor hierover per deelnemer individuele maatwerkafspraken te maken, zodat per deelnemer kan worden besproken wat wel of niet acceptabel is. De concrete invulling van dit deel van de bezuinigingen zal deelnemer-specifiek zijn en verlopen via de besprekingen van de werkplannen 2026.

Toelichting bij Tabel 2

Ad a Uitstel innovatiebudget

Innovatiekracht ter grootte van tenminste 1% van de jaarlijkse begroting is een van de robuustheidscriteria waaraan ODH om per 1-04-2025 moet voldoen. De minister is doende deze verplichting een wettelijke grondslag te geven. De verwachting is dat deze wetgeving binnen redelijke termijn wordt aangenomen. Het terugdraaien van de invoering van het innovatiebudget is daarmee strijdig met de opgelegde robuustheidsverplichting. Daarnaast heeft dit negatieve gevolgen voor de doorontwikkeling van ODH en de samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Het DB acht het bezuinigen op dit budget daarom onverantwoord.

Ad b *Het schrappen van de deelname aan het traineeprogramma van de 5 Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten*

De omgevingsdiensten van Zuid-Holland hebben met "de betere wereldbaan" een gezamenlijke arbeidsmarkt strategie opgezet. Omdat de door omgevingsdiensten gevraagde specialistische kennis in de huidige arbeidsmarkt vrijwel niet beschikbaar is, is binnen de arbeidsmarktstrategie een traineeprogramma opgezet. In dit programma worden toetreders tot de arbeidsmarkt voor de 5 OD's opgeleid tot hoogwaardige specialisten op het VTH-werkveld. De kosten hiervan bedragen jaarlijks € 150.000,-. Het stopzetten van deelname aan dit programma maakt dat ODH geen talenten opleidt voor de toekomst, terwijl wij die juist hard nodig hebben. Dit kan op lange termijn een negatieve invloed hebben op de deskundigheid binnen de organisatie. Anderzijds toont ODH zich als partner in Zuid-Holland niet betrouwbaar. Het is daarom zeer onwenselijk om op dit punt te bezuinigen.

Ad c. *Het innen van leges voor milieuvergunningen*

Er is nog geen uniform werkproces binnen Haaglanden voor het innen van leges voor milieuvergunningen met uniforme bedragen voor alle gemeentelijke deelnemers. Om te komen tot werkproces die alle deelnemers past is nog een lange route te doorlopen. Ook kunnen wij op dit moment nog geen inkomsten kwantificeren. Daarom is dit geen onderdeel van ons voorstel.

Ad d. *Extra opdrachten niet bij consultancy of adviesbureaus onder te brengen, maar juist bij ODH.*

Dit idee sluit aan op het onderwerp advisering uit het Koersplan ODH dat het AB op 9 januari 2025 heeft vastgesteld. Om met advisering te starten moet ODH eerst investeren. In eerste instantie zal dit werkproces zichzelf moeten gaan terugverdienen alvorens dit substantieel kan leiden tot opbrengsten. Wij kunnen nog niet voorspellen wanneer we dit punt gaan bereiken. Daarom is dit geen onderdeel van ons voorstel.

Geen besparingsruimte in overige budgetten

Binnen de bedrijfsvoering zijn alle overige budgetten bekeken. Dit betreft de kosten van het verzekeringspakket, de accountantskosten, aanbestedingskosten, de Arbodienst, juridische advieskosten op HR gebied, Werving & Selectie en voor Gezondheid & Welzijn. Hierop is geen verdere besparing mogelijk.

Financiering Koersplan

Dit begrotingsproces wordt door de deelnemers ook benut om een notitie op te stellen over de financiering van het Koersplan, waarin de noodzakelijke ontwikkelingen zijn geschetst die ODH moet doormaken om gesteld te staan voor de toekomst. In de vergadering van 9 januari jl. heeft het AB zich uitgesproken voor de financiering van scenario C. Hiervoor is al eerder een notitie geschreven. Daarnaast wordt verwezen.

Ontwikkeling VTH stelsel

De afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor de robuustheid van het VTH-stelsel. De commissie Van Aartsen heeft geconcludeerd dat VTH stelsel te vrijblijvend en gefragmenteerd is. Daarbij is ook expliciet gekeken naar de rol van Omgevingsdiensten. Als antwoord daarop is er gewerkt aan het versterken van het VTH stelsel door het Interbestuurlijk Programma VTH stelsel. Als één van de resultaten hiervan zijn de robuustheidscriteria ontwikkeld. Het opschorten van het innovatiebudget is in strijd met de afspraken die in dat kader zijn gemaakt en belemmert ook de samenwerking binnen Zuid-Holland om tot een gezamenlijk innovatieproject te komen. Ook het volume terugbrengen leidt tot een mindere uitvoering van taken wat als onwenselijk wordt gezien en het uithollen van ons kennis en expertise niveau. Het heeft daarmee mede een negatief effect op onze arbeidsmarktpositie en het zijn van een aantrekkelijk werkgever. Dit zijn zaken waarin juist fors en met succes in is geïnvesteerd de afgelopen jaren.

Conclusie:

Het is aan de bestuurders om zorgvuldig af te wegen welke taken worden afgebouwd en welke investeringen nodig blijven om ODH toekomstbestendig te houden.

Bezoekadres

Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres

Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

VOORGESTELDE GENERIEKE BEZUINIGINGEN											
Deelnemers	Bijdrage begroting 2026	Bezuinigings- opgave 6,20%	indexering vaste methodiek	halvering storting reserve	opbrengst lean maken processen	jaarrekening resultaat 2024	TOTAAL GENERIEKE VOORSTELLEN	Verlaging werkplan- volume 3%	TOTALE BEZUINIGING	IN %	Bijdrage na bezuiniging
Delft	1.809.537	112.191	15.981	6.065	5.514	11.028	38.587	54.286	92.874		1.716.664
Den Haag	8.384.496	519.839	92.483	28.103	25.548	51.096	197.230	251.535	448.765		7.935.731
Leidschendam-Voorburg	1.212.175	75.155	11.796	4.063	3.694	7.387	26.939	36.365	63.305		1.148.871
Midden-Delfland	749.883	46.493	6.925	2.513	2.285	4.570	16.293	22.496	38.790		711.093
Pijnacker-Nootdorp	1.009.821	62.609	8.837	3.385	3.077	6.154	21.453	30.295	51.747		958.074
Rijswijk	976.189	60.524	8.901	3.272	2.975	5.949	21.097	29.286	50.382		925.807
Wassenaar	674.737	41.834	6.882	2.262	2.056	4.112	15.311	20.242	35.553		639.183
Westland	5.041.439	312.569	51.064	16.898	15.362	30.723	114.046	151.243	265.289		4.776.149
Zoetermeer	1.459.750	90.505	15.243	4.893	4.448	8.896	33.479	43.793	77.272		1.382.478
subtotaal gemeenten	21.318.027	1.321.718	218.110	71.453	64.958	129.915	484.436	639.541	1.123.977	5,27%	20.194.050
PZH	11.500.355		122.155	38.547	35.042	70.085	265.829		265.829		11.234.526
Totaal	32.818.382	1.321.718	340.265	110.000	100.000	200.000	750.265	639.541	1.389.806		31.428.576

Oplegnotitie

Vergadering Algemeen Bestuur 16 april 2025

Agendapunt 5 Financiëring Koersplan 2024-2028

U heeft zich op 9 januari uitgesproken voor het financieren van het Koersplan volgens scenario C indien de middelen hiervoor kunnen worden gegenereerd. Het is aan de deelnemers dit te organiseren.

De secretaris heeft afgelopen maand een ronde langs de individuele AB-leden gemaakt. Uit de gesprekken die zijn gevoerd blijkt dat de financiële situatie per deelnemer verschillen vertoont en dat aan het verzoek tot financiering van het Koersplan per deelnemer op verschillende wijze gevolg zal worden gegeven. Waar een aantal deelnemers mogelijkheden ziet voor financiering van scenario C, geven andere deelnemers aan dat elke vorm van extra financiering voor het Koersplan problematisch gaat worden.

Het DB stelt voor om na de zomer te inventariseren welke deelnemers de financiering van het Koersplan in hun begroting hebben opgenomen, welk budget er dus beschikbaar is en wat de consequenties hiervan zijn voor de uitvoering. Het DB zal in het najaar komen met een voorstel voor de uitvoering van de generieke onderdelen, dat wil zeggen de onderdelen die niet toe te delen zijn aan de individuele bijdragen, zoals de kennisinfrastructuur die vanuit Omgevingsdienst NL wordt neergezet. De specifieke onderdelen van het Koersplan, zoals advisering op de omgevingsplannen, kan ODH uitvoeren voor die deelnemers die zullen bijdragen.

Het DB heeft op 13 februari de wens uitgesproken om een aparte behandeling van enerzijds de financiering naar het Koersplan en anderzijds het onderzoek naar de mogelijkheden om de taakstelling van 6,2% te realiseren. De vermenging van de financiering van het Koersplan en de uitvoering van de taakstelling moet worden voorkomen. Zo kunnen de twee onderwerpen los van elkaar worden besproken.

Om die reden wordt het onderwerp Financiëring Koersplan 2024-2028 apart ingebracht in deze vergadering, namelijk middels de hier bovengenoemde stand van zaken.

Bijlagen

geen

Voorstel

Ter bespreking